

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

ฉันทราฐานียการ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายมหาชน

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มกราคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ฅภัทร ฐานีการ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ชัชชม อรรถกัญญ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ดร.ชัชชม อรรถกัญญ์)

..... กรรมการ

(ดร.อรรัมภา ไวยมุกข์)

..... กรรมการ

(ดร.อุทัย อาทีเวช)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่ 23 เดือน มกราคม พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ ความกรุณาจาก ดร.ัชชม อรรถมฤตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่เป็นจุดประกายความคิดทำให้ผู้ศึกษาตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านได้เมตตาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ให้คำชี้แนะ ตลอดจนคอยติดตามความคืบหน้าในการทำงานนิพนธ์อย่างสม่ำเสมอแม้ว่าท่านจะมีภารกิจในหน้าที่รับผิดชอบมากมายก็ตาม

ขอขอบพระคุณ ดร.อุทัย อาทิวา และ ดร.อรอัมภา ไวยมุกข์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคอยให้คำชี้แนะและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำงานนิพนธ์แก่ผู้เขียน

ขอขอบพระคุณ คุณลัดดา ฐานิยการ และคุณกันยา บุญภินนท์ ผู้เป็นอาและป้าของข้าพเจ้า ผู้ซึ่งให้การอุปถัมภ์ค้ำชู ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ แก่ข้าพเจ้าสม่ำเสมอเรื่อยมา

หากงานนิพนธ์ฉบับนี้ มีคุณค่าและประโยชน์ทางวิชาการแก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นกตัญญูตเวทิตาแด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงโปรดจงดลบันดาลให้ท่านผู้มีพระคุณมีสุขภาพแข็งแรง ประสบแต่สิ่งดีงามเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

ท้ายสุดหากงานนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ณภัทร ฐานิยการ

55920816: สาขาวิชา: กฎหมายมหาชน; น.ม. (กฎหมายมหาชน)

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย/ การคุ้มครองและอนุรักษ์/ ไม้พะยุง

ฉันทิร ฐานิยการ: มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง (LEGAL MEASURES FOR THE PROTECTION AND PRESERVATION OF SIAMESE ROREWOD)

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชัชชม อรรถภิญญ์, Ph.D., อุทัย อาทิวา, Docteur en Droit., อรธัมภา ไวยมุกข์, Docteur en Droit. 58 หน้า. ปี พ.ศ. 2557.

งานนิพนธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบมาตรการทางกฎหมายของไทยตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ และสามารถแก้ไขปัญหาการตัดไม้พะยุงโดยมิชอบได้เพียงใด เพื่อหาแนวทางการพัฒนากฎหมาย และหน่วยงาน เพื่อการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงให้มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนถึงการความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอื่นในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ตลอดจนหาแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงในปัจจุบันรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง และยังคงขาดสภาพตลอดจนขาดสภาพบังคับที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ต้องการไม้พะยุงกล้าเสี่ยงที่จะกระทำผิดต่อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้สูง หรือเกือบใกล้เคียงกับการค้ายาเสพติด แต่โทษของการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเบาคว่ำมาก และด้วยกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ที่ดูไม่เขย่าวงศ์สังคม บางครั้งทำให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ นิ่งเฉยหรือไม่กระตือรือร้นอย่างจริงจังที่จะปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ หรือหาเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ของวิกฤตการณ์การใกล้สูญพันธุ์ของ ไม้พะยุง รวมทั้งหามาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังแบบถอนรากถอนโคนคือสามารถนำนายทุนหรือผู้บงการการกระทำมาลงโทษให้ได้

ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย องค์กร และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังควรใช้มาตรการทางกฎหมายอื่น อาทิเช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 เป็นต้น ช่วยในการสนับสนุนการปราบปรามการผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ไม้พะยุงอย่างจริงจังเพราะด้วยธุรกิจการค้าไม้พะยุงอย่างผิดกฎหมายนั้น เป็นธุรกิจที่มีผลประโยชน์มหาศาลและมีความต้องการอย่างต่อเนื่องจากต่างประเทศ ทำให้ปัจจุบันการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ไม้พะยุง จึงเป็นขบวนการใหญ่มีความสลับซับซ้อน มีผู้กระทำความผิดหลายคนเชื่อมโยงกันเป็นลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 จึงเป็นเครื่องมือใหม่และสำคัญของรัฐ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง โดยจะทำให้ผู้กระทำความผิดขาดผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิด และสามารถนำกลุ่มผู้กระทำความผิดที่อยู่ทั้งในและนอกประเทศมาลงโทษได้อย่างจริงจัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ง
สารบัญ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
วิธีดำเนินการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 ไม้พะยุง ปัญหาการตัดไม้พะยุงโดยมิชอบ และแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ ไม้พะยุง.....	6
ไม้พะยุง.....	6
ปัญหาการตัดไม้พะยุงโดยมิชอบ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	11
3 มาตรการทางกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	15
มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุง.....	17
มาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	23
มาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง.....	24
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	30
4 วิเคราะห์ปัญหาของมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	33
ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุง.....	33
ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	35
ปัญหามาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้ พะยุง.....	35
ปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	43
บทสรุป.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม.....	49
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ลักษณะลำต้นและผิวเปลือกพะยูน.....	8
2 ลักษณะเนื้อไม้พะยูน.....	8
3 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 อ.เมือง จ.นครราชสีมา รวบแก๊งลักลอบขน ไม้พะยูนข้าม ชาติ.....	37
4 การสนธิกำลังร่วมตรวจยึดไม้พะยูนของเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ช.ร.8 (หาด ไคร้) เชียงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเชียงของ และทหารเรือหน่วยเรือรักษา ความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เชียงราย.....	38
5 การสนธิกำลังเข้าตรวจค้นบริษัทจินดาอิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ตแอนด์ทรานสปอร์ต จำกัด ของตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ชุดกากรช่องเม็ก และสำนักทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี.....	39
6 กองกำลังบูรพา ร่วมกับอุทยานปางสีดานำกำลังบุกขึ้นเขาล่าแก๊งตัดไม้พะยูนชาวกัมพูชา..	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีความพยายามอย่างยิ่งยวดในการรักษาพื้นที่ป่าบน โลกไว้ให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์นานัปการ อาทิ เพื่อหยุดปัญหาภาวะโลกร้อน เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น ขณะเดียวกันพื้นที่ป่าในประเทศไทยเริ่มลดน้อยลงเรื่อยๆ ส่วนหนึ่งมาจากการรุกพื้นที่ป่าและการลักลอบตัดไม้และในระยะเวลา 4 – 5 ปีที่ผ่านมาปัญหาการลักลอบตัดไม้พะยุงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลจากเอกสารส่งเสริมการปลูกป่าของกองบำรุงกรมป่าไม้โดยนายชัยสิทธิ์ เลี้ยงศิริและคณะ ได้แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของไม้พะยุงคือ ในอดีตสถิติปริมาณไม้พะยุงที่นำออกจากป่าในปี พ.ศ. 2530 มีเพียง 662 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับไม้สัก 37,278 ลูกบาศก์เมตรและไม้ประดู่ 51,937 ลูกบาศก์เมตร(นลินี รุ่งเรืองศรี และทุเรียน ทาเจริญ, 2554)แต่ปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนไปเกิดกระแสความต้องการไม้พะยุงทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากและในช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมาได้มีรายงานการลักลอบตัดไม้พะยุงโดยเฉพาะ เพื่อการส่งออกและแปรรูปจนเป็นการค้าอย่างผิดกฎหมาย ปัจจุบัน ไม้พะยุงซื้อขาย กิโลกรัมละ 80 บาท ถึง 700 บาท ขึ้นอยู่กับคุณภาพของไม้ หรือไม้พะยุง 1 ต้น ขนาด 0.47 ลูกบาศก์เมตร ที่มีอายุ 30 ปี ราคาซื้อขายปัจจุบันต้นละ 300,000 บาท และจากสถิติจับกุมไม้พะยุงในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาสูงถึง 3,280 คดี เฉพาะปี พ.ศ. 2556 ยึดไม้ได้ 15,000 ท่อนและคาดว่าในปี 2557 คดีจับกุมไม้พะยุงจะเพิ่มขึ้นความสูญเสียไม้พะยุงภายใน 4 – 5 ปีที่ผ่านมาคำนวณเป็นเนื้อไม้มหาศาล ซึ่งผลมาจากการบุกรุกตัดฟันไม้ในเขตป่าสงวนและพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ โดยไม่มีการปลูกทดแทนนั้นเป็นการทำลายไม้ที่ขึ้นในถิ่นเดิม (In situ) อย่างต่อเนื่องนอกจากเป็นการทำลายระบบนิเวศแล้วยังเป็นการทำลายต้นพันธุ์ที่ดีที่มีตามธรรมชาติโดยไม่สามารถเอากิ่งมาได้ซึ่งไม้พะยุงเป็นไม้ที่เจริญเติบโตช้าและการศึกษาด้านชีววิทยาโดยเฉพาะมีน้อยมาก จึงเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างมาก(นลินี รุ่งเรืองศรี และทุเรียน ทาเจริญ, 2554)

ปัจจุบันพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530 กำหนดให้ไม้พะยุงเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. (ไม้หวงห้ามธรรมดา) และไม้พะยุงอยู่ในบัญชีชนิดพันธุ์หมายเลข 2 ของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on international trade in endangered species of wild fauna and flora 1973: CITES)หรือไซเตส

การลักลอบตัดไม้พะยุงมีลักษณะที่สำคัญ คือ ผู้เบี่ยงหลังการกระทำความผิดมักเป็นผู้มีอิทธิพลและกระทำเป็นรูปขบวนการทั้งในและนอกประเทศการจับกุมผู้กระทำความผิดมักจับได้เฉพาะลูกจ้างหรือลูกน้องเท่านั้น ไม่สามารถจับกุมผู้บงการหรือนายทุนผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดทั้งในและนอกประเทศได้ซึ่งมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถช่วยคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงได้ (สุวิตร ใจทน, 2549) แม้การดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงจะมีทั้งโทษปรับและจำคุกแต่ก็ถือว่าอัตราโทษของความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเบากว่ายาเสพติดมาก แต่ผลตอบแทนหากรอดพ้นไม่ถูกจับกุม ก็ไม่ต่างกันมากนักเช่นหากมีการทำไม้หรือเจาะหรือสับหรือเผาหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆแก่ไม้พะยุงในปี โดยไม้ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท ตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 หรือกระทำอันตรายใดๆ ต่อไม้พะยุงที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม้ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท ตามมาตรา 14 ประกอบมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 หรือกระทำอันตรายใดๆ ต่อไม้พะยุงที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แต่ถ้าเป็นโทษเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพียงมีไว้ในครอบครองก็มีความผิดสูงกว่าความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง เช่น ครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท 1 โดยไม้ได้รับอนุญาตและมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาทถึง 200,000 บาทหรือกรณีครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 โดยไม้ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 67 และ มาตรา 69 ตามลำดับ เป็นต้น ซึ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถ้าพิสูจน์ได้ว่ามีไว้เพื่อจำหน่ายหรือครอบครองปริมาณมากตามที่กฎหมายกำหนดให้ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายต้องรับโทษสูงขึ้นไปอีกซึ่งบางกรณีมีโทษถึงประหารชีวิตด้วยอัตราโทษที่เบาว่าดังกล่าวทำให้ผู้กระทำความผิดกล้าที่จะทำผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ซึ่งไม่อาจทำลายประโยชน์หรือทำให้ผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดรวมทั้งลูกจ้างหรือลูกน้องเกรงกลัวได้และกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันขาดประสิทธิภาพล้ำสมัย ขาดการยืดหยุ่น เช่น ความผิดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ไม่ได้กำหนดให้การทำอันตรายใด ต่อทรัพยากรธรรมชาติที่ใกล้สูญพันธุ์หรือเป็นไม้หวงห้ามให้แตกต่างกับกระทำความผิดทั่วไปๆ เช่น การตัดต้นไม้ธรรมดา การเก็บของป่า เป็นต้น ทั้งที่เขตพื้นที่ดูแลพิเศษดังกล่าวเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมักจะมี

ทรัพยากรธรรมชาติที่ใกล้สูญพันธุ์หรือไม้หวงห้ามหลงเหลืออยู่รวมทั้งเป็นแหล่งต้นพันธุ์ที่ดีที่มีตามธรรมชาติ หรือกรณีพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 กำหนดให้ไม้สักและไม้ยางไม่ว่าขึ้นที่ใดในราชอาณาจักรให้ถือเป็นไม้หวงห้าม หมายความว่า การทำไม้เพียง 2 ชนิดนี้เท่านั้น ที่ไม่ว่าไม้นั้นจะขึ้นที่ใดในราชอาณาจักรต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของไม้พะยุงที่อยู่ในภาวะพันธุ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์มากกว่าไม้ทั้ง 2 ชนิดดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถแก้ปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้(สุวิตร ใจทน, 2549)การคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงจะพึ่งพาแต่เฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมคนในชุมชนเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือหนึ่งในการช่วยคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นสมบัติของชาติให้อยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายของไทยตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ และสามารถแก้ไขปัญหาการตัดไม้พะยุงโดยมิชอบได้เพียงใด
2. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนากฎหมาย นโยบาย และหน่วยงาน เพื่อการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงให้มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนถึงความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอื่นในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

สมมติฐานของการศึกษา

มาตรการทางกฎหมายพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติป่าสงวน พ.ศ.2507 ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเนื่องจากเรายังสามารถพบเห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงได้อย่างต่อเนื่องหรือแทบทุกวันตามสื่อโทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ต่างๆ ว่ามีการบุกรุกลักลอบเข้าไปตัดไม้พะยุงในเขตพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ ทั้งที่เขตพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ มีทั้งเจ้าหน้าที่คอยดูแลและมีกฎหมายพิเศษ ไว้ใช้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แต่จากสถิติการจับกุมคดีเกี่ยวกับไม้พะยุงในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาสูงถึง 3,280 คดี และคาดว่าในปี 2557 คดีจับกุมเกี่ยวกับไม้พะยุงจะเพิ่มสูงขึ้นไปอีกทั้งอัตราโทษของความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงก็เบากว่ายาเสพติดมาก แต่ผลตอบแทนหาก

รอดพ้นไม่ถูกจับกุมก็ไม่ต่างกันมากนักด้วยอัตราโทษที่เบากว่าทำให้ผู้กระทำความผิดกล้าที่จะทำผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงซึ่งทำให้เห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าวที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรนอกจากนี้ด้วยไม้พะยุงที่ตัดได้ส่วนใหญ่มักถูกส่งไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งอาจส่งจากประเทศไทยไปโดยตรงหรือส่งผ่านประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหรือประเทศกัมพูชา ก่อนแล้วจึงส่งต่อไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนพฤติการณ์การกระทำความผิดดังกล่าวย่อมมีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน ซึ่งอยู่ทั้งในและนอกประเทศไทย เพราะด้วยผลประโยชน์มหาศาลจึงคุ้มค่าที่หลายคนจะร่วมมือกันกระทำความผิดดังกล่าวดังนั้นจึงควรใช้มาตรการทางกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาสนับสนุนการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง เพื่อช่วยในการปราบปรามผู้กระทำความผิดและควรปรับปรุงพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติป่าสงวน พ.ศ. 2507 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิม

วิธีการศึกษาวิจัย

วิจัยเอกสารโดยศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทความ ราชการศึกษา รายงานการวิจัยรายงานการประชุม พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง อนุสัญญาต่างๆ ที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี และเอกสารอื่นๆ รวมถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ขอบเขตของการศึกษา

ผู้ศึกษามุ่งศึกษากฎหมายไทยทั้งหมดที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงในประเทศไทย โดยพิจารณาว่าเพียงพอที่สามารถคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่อย่างไรและศึกษาว่ามีมาตรการทางกฎหมายใดบ้างที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมาย นโยบาย และหน่วยงานรวมทั้งมาตรการด้านอื่นๆ เพื่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ตลอดจนหาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

บทที่ 2

ไม้พะยูน ปัญหาการตัดไม้พะยูนโดยมิชอบ และแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยูน

การกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยูน ในช่วง 4-5 ปี ที่ผ่านมานี้กำลังจะทำให้ไม้พะยูนใกล้จะอยู่ในภาวะไม้ใกล้สูญพันธุ์ เพราะด้วยเป็นไม้เจริญเติบโตช้า ขึ้นเฉพาะถิ่น และเป็นไม้ที่มีการศึกษาทางด้านชีววิทยาเพื่อการกระจายพันธุ์น้อยมากรวมทั้งการลักลอบตัดไม้พะยูนส่วนใหญ่จะเข้าไปตัดไม้ในพื้นที่ที่ทางราชการต้องการคุ้มครองหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้เป็นพิเศษ แต่กลับถูกเข้าไปลักลอบตัดไม้พะยูน นอกจากเป็นการทำลายระบบนิเวศแล้วยังเป็นการทำลายต้นพันธุ์ที่ดีที่มีตามธรรมชาติโดยไม่สามารถเอาคืนมาได้ซึ่งทางราชการเองก็ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวของไม้พะยูน จึงพยายามหาแนวทางต่างๆ ในการการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยูน อาทิ ห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยูน รวมทั้งห้ามการส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรหรือผลักดันให้ไม้พะยูนถูกบรรจุอยู่ในบัญชี 2 ของไซเตส คือ เป็นชนิดพันธุ์ที่อนุญาติให้ค้าได้แต่ประเทศต่าง ๆ ต้องควบคุมไม้ให้นำเข้าอย่างผิดกฎหมายและสกัดกั้นมิให้ลดปริมาณอย่างรวดเร็วจนถึงจุดใกล้จะสูญพันธุ์ ในการประชุมภาคีอนุสัญญาว่าด้วย การค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือการประชุมไซเตส ครั้งที่ 16 ที่ผ่านมานี้ที่จัดขึ้นที่ประเทศไทย เป็นต้น

ไม้พะยูน

พะยูนเป็นชื่อพื้นเมืองทางการของไม้ชนิดนี้แต่ก็มีการเรียกขานที่แตกต่างกันไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น กระจง กระจง (เขมร – สุรินทร์) ชะยูน (อุบลราชธานี) ประดู่ลาย (ชลบุรี) พะยูนไหม (สระบุรี) ประดู่เสน (ตราด) ประดู่ตม (จันทบุรี) หิวลีเมาะ (จีน) เป็นต้น มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Dalbergiacochinchinensis* Pierre อยู่ในวงศ์ Papilionaceae วงศ์ Leguminosea มีชื่อทางการค้าในตลาดต่างประเทศว่า Siamese Rosewood หรือ Thailand Rosewood มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศไทย พม่า กัมพูชา ลาวและเวียดนาม (นลินี รุ่งเรืองศรี และทุเรียน ทาเจริญ, 2554)

ลักษณะทั่วไป

พะยูนเป็นไม้ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงถึง 25 เมตรมีช่วงลำต้น 10 – 15 เมตร มีเปลือกสีเทา เรียบ ลอกเป็นแผ่นบาง ๆ เปลือกในสีน้ำตาลแกมเหลือง โดยมากจะมีพุ่มใบกว้างการแตกกิ่งก้านจะแตกเป็นแขนงแยกย่อยจากกิ่งใหญ่ โดยมากตาที่จะแตกเป็นกิ่งใหม่มักจะอยู่บนกิ่งแขนงย่อย บริเวณส่วนนอกของพุ่มใบเป็นใบประกอบเป็นช่อแบบขนนก ช่อใบยาว 10 – 15 เซนติเมตร มี

ใบย่อย 7 – 9 ใบ เรียงตัวสลับกันใบมีลักษณะเหนียวคล้ายแผ่นหนังบาง ๆ มีลักษณะรูปไข่ขนาดกว้าง 3 – 4 เซนติเมตร ยาว 4 – 7 เซนติเมตรปลายใบแหลม ดอกพะยูนมีขนาดเล็กสีขาวเกิดบนช่อดอกเชิงประกอบตามปลายกิ่งหรือตามง่ามใบใกล้ยอด ออกดอกระหว่างเดือน พฤษภาคม–กรกฎาคมผลพะยูนเป็นฝักเกลี้ยงรูปขนานแบนและบอบบางกว้าง 1.2 เซนติเมตร ยาว 4 – 6 เซนติเมตรตรงบริเวณที่หุ้มเมล็ดมองเห็น เส้นแขนงไม้ชัดเจนฝักพะยูนเมื่อแก่จะไม่แตกออกเหมือนฝักแดง หรือ ฝักมะค่าโมงฝักจะร่วงหล่นโดยที่เมล็ดยังอยู่ในฝัก มีเมล็ดจำนวน 1 – 4 เมล็ดเมล็ดมีลักษณะแบนเป็นรูปไต สีน้ำตาลเข้ม ผิวเมล็ดค่อนข้างมันมีขนาด กว้างประมาณ 4 มิลลิเมตรยาว 7 มิลลิเมตร ระบบรากเป็นระบบรากแก้วและรากแขนงโดยรากแก้วจะเป็นรากแกนหลักที่มีรากแขนงแตกย่อยออกไปเป็น ไม้ที่มีระบบรากค่อนข้างลึก รากฝอยจะมีปมรากแบบปมรากถั่วช่วยในการตรึงก๊าซไนโตรเจน(สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1,2556)

การกระจายพันธุ์ตามธรรมชาติ

เนื่องจากไม้พะยูนเป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในหลายประเทศมีสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศและระบบนิเวศที่แตกต่างกันไปการกระจายพันธุ์ตามธรรมชาติจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ลักษณะและองค์ประกอบทางพันธุกรรมที่จะเอื้ออำนวยให้สายพันธุ์นั้นปรับตัวได้ในสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศนั้นพรรณไม้ที่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างของระบบนิเวศนั้น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศซึ่งปัจจัยนี้จะเป็นตัวกำหนดให้การวิวัฒนาการร่วมกันภายในแต่ละสังคมพืชแตกต่างกันไปและได้พรรณไม้ที่แตกต่างและเหมาะสมเฉพาะแต่ละท้องถิ่นและจะส่งผลให้เกิดความผันแปรทางพันธุศาสตร์ระหว่างถิ่นกำเนิดเนื่องจากการคัดเลือกพันธุ์ตามธรรมชาติสำหรับประเทศไทยจะพบพะยูนได้ตามธรรมชาติในป่าเบญจพรรณชื้น และป่าดิบแล้งทั่วไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ที่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 100 – 200 เมตร (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1,2556)

การใช้ประโยชน์

ประโยชน์ของไม้พะยูนโดยมากจะอยู่ในรูปของการใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ที่มีสีส้มและลวดลายสวยงามจนถึงได้ว่าเป็นไม้ที่มีราคาแพงที่สุดชนิดหนึ่งในตลาดโลกเนื้อไม้พะยูนมีคุณลักษณะเหนียวแข็งทนทานและชักเงาได้ดีมีน้ำมันในตัวจึงมักใช้ทำเครื่องเรือน เครื่องใช้ต่าง ๆ ใช้ในการแกะสลักและทำค้ำเครื่องมือต่าง ๆ(สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1,2556)

ข้อจำกัดของไม้ชนิดนี้

พะยูนแม้จะเป็นไม้มีค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญและสามารถปลูกได้ในหลายพื้นที่แต่เนื่องจากเป็นไม้ที่โตค่อนข้างช้าอีกทั้งไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับช่วงอายุตัดฟันและอัตราผลผลิตที่พึงได้พะยูนจึงไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในการปลูกสร้างสวนป่าอย่างจริงจังซึ่งอาจจะถือได้ว่า

เป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัดการปลูกไม้ชนิดนี้ให้ประสบความสำเร็จสำหรับการทำลายของโรคและแมลง นั้นไม่ใช่ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการปลูกสร้างสวนป่าของไม้ชนิดนี้ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1,2556)

ภาพที่ 1 ลักษณะลำต้นและผิวเปลือกพะยูง

ภาพที่ 2 ลักษณะเนื้อไม้พะยูง

ปัญหาการตัดไม้พะยูงโดยมิชอบ

เนื่องจากไม้พะยูงนอกจากจะถือว่าเป็นไม้มงคลสำหรับคนไทยแล้ว ยังมีคุณสมบัติดีกว่าไม้แข็งชนิดอื่น จึงเป็นราคาสูงในตลาดโลก โดยเนื้อไม้ละเอียดมีสีส้มและลายไม้เป็นเอกลักษณ์และชักเงาได้ดี ไม้ที่แห้งจะทนทานต่อพวกแมลงกัดกิน เมื่อแปรรูปแล้วใช้ทำเป็นเครื่องเรือน เครื่องมือเครื่องใช้และไม่นิยมเอามาสร้างบ้าน แต่อาจนำมาทำหิ้งพระบูชาและสิ่งประดิษฐ์ และยังถือว่าเป็นไม้มงคลของชาวจีน เช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่มีการลักลอบตัดไม้พะยูง เพื่อส่งขายให้กับนายทุนในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและที่อื่นๆ บาง โดยนำไปทำเป็นสิ่งประดิษฐ์และแกะสลักเป็นรูปมงคลต่างๆ เช่นรูป “เทพเจ้ากวนอู” โดยชาวจีนแผ่นดินใหญ่มีความเชื่อกันว่าไม้พะยูงเป็นไม้มงคลใครมีไว้ครอบครองจะเกิดความเป็นสิริมงคล และสร้างความร่ำรวยแก่ครอบครัว โดยที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม้พะยูงจะมีราคาสูงกว่าราคาในประเทศไทยถึง 4 เท่าตัว และเมื่อแกะสลักเสร็จแล้วมีราคาขายกันเป็นแสน เช่น เมื่อนำไม้พะยูงไปแกะสลักเป็นรูปเทพเจ้ากวนอูขนาดความสูงเพียงแค่ 1 สอก จะตีราคาขายกันประมาณ 100,000 บาทเศษจากราคาที่สูงเป็นสิ่งจูงใจทำให้ขบวนการลักลอบตัดไม้พะยูงเข้าไปตัดไม้พะยูงในเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ และบนที่ดินที่มีเจ้าของ รวมถึงในวัดซึ่งปรากฏมีนายทุนมาเจรจาขอซื้อ และวัดหลายแห่งต้องยอมขาย เพราะกลัวอิทธิพลและหากปล่อยทิ้งไว้ก็เป็นภาระที่ต้องหาคนมาเฝ้าตลอด 24 ชั่วโมงเช่นที่วัดหนองแคน ตำบลดงแคนใหญ่ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ในวัดมีต้นพะยูงเส้นรอบวง 270 เซนติเมตร 1 ต้น ขนาดเส้นรอบวง 220 เซนติเมตร อีก 5 ต้น นายทุนมาเสนอให้ราคาเหมา 3 ล้านบาท ตอนแรกเจ้าอาวาสไม่เห็นด้วยกับการขายแต่ขณะนี้ขายไปแล้วเพราะแรงกดดันจากนายทุนไม่ไหว นอกจากนี้ยังมีอีกหลายวัดพบว่า ขบวนการซื้อขายไม้พะยูงมีการติดสินบนกรรมการวัดและกรรมการหมู่บ้าน ขอให้วัดหรือหมู่บ้านอนุมัติให้มีการตัดไม้พะยูงไปขายเพื่อนำเงินไปพัฒนาวัดหรือหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้สำรวจวัดที่มีไม้พะยูงทั้งหมดแล้ว (สุสิทธิ์ บุตร โคตร, 2557)

จากสถิติการจับกุมคดีเกี่ยวกับไม้พะยูงในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีจำนวนสูงถึง 3,280 คดีซึ่งพบว่าถูกลักลอบตัดทุกวัน ทำให้คดีจับกุมมีจำนวนสูงขึ้นเรื่อยๆ เรียกได้ว่าสามารถจับกุมได้ทุกวัน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากสถิติการจับกุมในปี 2556 ถือว่าเป็นปีที่มีการจับกุมมากที่สุด มีตัวเลขในพื้นที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 8 (นครราชสีมา) จับกุมได้มากถึง 343 คดี ผู้ต้องหา 183 ราย ไม้ของกลาง 6,959 ท่อน หรือ 309.88 ลูกบาศก์เมตร ได้ไม้แปรรูป 1,706 แผ่น สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 (ขอนแก่น) จำนวน 303 คดี ผู้ต้องหา 122 ราย ไม้ของกลาง 6,910.00 ท่อนหรือ 297.05 ลูกบาศก์เมตร ได้ไม้แปรรูป จำนวน 2,859 แผ่นหรือ 91.56 ลูกบาศก์เมตร สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (นครพนม) จำนวน 264 คดี ผู้ต้องหา 140 ราย ไม้ของกลาง

4,360 ท่อนหรือ 139.59 ลูกบาศก์เมตร ไม้แปรรูปจำนวน 6,793 แผ่นหรือ 139.23 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุตรธานี) จำนวน 229 คดี ผู้ต้องหา 88 ราย จำนวนไม้ของกลาง 2,193.00 ท่อน หรือ 100.63 ลูกบาศก์เมตร ได้ไม้แปรรูป จำนวน 5,889.00 แผ่นหรือ 155.76 ลูกบาศก์เมตร และในพื้นที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 (อุบลราชธานี) จำนวน 88 คดี ผู้ต้องหา 34 ราย ไม้กลางของ 2,508 ท่อน หรือ 83.33 ลูกบาศก์เมตร ไม้แปรรูป 909.00 แผ่นหรือ 22.09 ลูกบาศก์เมตร(ชวลีพร บุตร โคตร, 2557)เป็นการชี้ให้เห็นว่าขบวนการลักลอบตัดไม้พะยุงเป็นขบวนการใหญ่ และเป็นที่ต้องการของตลาดมากจนทำให้หลายคนเลือกที่จะเสี่ยงกระทำความผิดเพื่อแลกกับค่าตอบแทนที่มีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อยๆปัจจุบันขบวนการลักลอบตัดไม้พะยุงหลายกลุ่มมีกองกำลังติดอาวุธพร้อมได้ตอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อย่างเหี้ยมเกรียมไม่เกรงกลัวกฎหมาย และพบว่าหลายกลุ่มที่กระทำความผิดได้รับค่าตอบแทนเป็นยาเสพติดด้วย โดยไม้พะยุงที่ได้จากการกระทำความผิดส่วนใหญ่มักถูกส่งออกไปยังต่างประเทศฉะนั้นย่อมมีผู้ร่วมกระทำความผิดที่อยู่ต่างประเทศให้การสนับสนุนหรืออาจเป็นผู้ใช้ ผู้บงการการกระทำความผิดพฤติการณ์การกระทำความผิดเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสลับซับซ้อนของขบวนการลักลอบตัดไม้พะยุง ที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ คือ กลุ่มจัดตั้งของบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันในรูปแบบต่างๆ เป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงฐานใดฐานหนึ่งหรือหลายฐาน หรือเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้(กรมศุลกากร, 2551)

1. เป็นการกระทำความผิดอาญาโดยลักษณะแห่งการกระทำเกิดขึ้นในเขตแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ
2. เป็นการกระทำความผิดอาญาซึ่งในขั้นตอนที่สำคัญของการเตรียมการเพื่อกระทำความผิด หรือการวางแผน การสั่งการและการควบคุมการกระทำความผิดได้กระทำในอีกรัฐหนึ่ง
3. เป็นการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติโดยเข้าร่วมกิจกรรมที่ผิดกฎหมายที่มีการดำเนินการอยู่ในรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ
4. เป็นการกระทำความผิดอาญาในรัฐหนึ่ง แต่ผลของการกระทำเกิดในอีกรัฐหนึ่งไม่ว่าผู้กระทำจะมีความประสงค์ให้ผลนั้นเกิดขึ้นในอาณาจักรของอีกรัฐหนึ่งไม่ก็ตาม

ตามความหมายอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime: UNTOC) โดยความผิดร้ายแรง ตามอนุสัญญาฯ หมายถึง การกระทำความผิดซึ่งสามารถลงโทษโดยการจำกัดอิสรภาพซึ่งมีอัตราขั้นต่ำสูงเป็นเวลาอย่างน้อย 4 ปี หรือโดยโทษที่หนักกว่านั้นซึ่งในการลักลอบ

ตัดไม้พะยุงในปัจจุบัน ที่เข้าไปตัดไม้พะยุงในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ล้วนแล้วแต่มีโทษจำคุกขั้นเกิน 4 ปี ทั้งสิ้น (รายละเอียดในบทที่ 3)

ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าไม้พะยุงอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างมาก เพราะจากการบุกรุกเข้าไปลักลอบตัดไม้พะยุงในเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติต่างๆ โดยไม่มีการปลูกทดแทนและไม้พะยุงเป็นไม้ที่ขึ้นเฉพาะถิ่นที่ภูมิประเทศและภูมิอากาศในแถบลุ่มน้ำโขง เป็นถิ่นกำเนิดอาศัยอยู่ในสังคมของพรรณพืชที่ได้วิวัฒนาการและปรับตัวมาเป็นเวลานานจึงเป็นการทำลายไม้ที่ขึ้นในถิ่นเดิมอย่างต่อเนื่อง นอกจากเป็นการทำลายระบบนิเวศแล้วยังเป็นการทำลายต้นพันธุ์ที่ดีที่มีตามธรรมชาติโดยไม่สามารถเอาคืนมาได้แล้ว ไม้พะยุงยังเป็นไม้ที่เจริญเติบโตช้า และการศึกษาด้านชีววิทยาโดยเฉพาะมีน้อยมาก จึงเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์(นลินี รุ่งเรืองศรี และ ทูเรียน ทาเจริญ, 2554)

แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

จากสถานการณ์ไม้พะยุงมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ตามบัญชีแดงของสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources หรือ World Conservative Union : IUCN เป็นองค์กรระหว่างประเทศ มีพันธกิจ คือ การโน้มน้าว สนับสนุน และส่งเสริมสังคมทั่วโลก ให้ร่วมสงวนไว้ซึ่งความสมบูรณ์และความหลากหลายของธรรมชาติ และการรับประกันการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ จะเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมและรักษาเชิงนิเวศไว้ได้)และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายนพ.ศ. 2551ที่กำหนดห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยุง รวมทั้งห้ามการส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร ซึ่งให้เห็นถึงสถานการณ์ความต้องการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงจากการถูกคุกคามอย่างหนัก เนื่องจากในต่างประเทศมีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้พะยุงเป็นจำนวนมาก เช่น ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้พะยุงจัดเป็นกลุ่มสินค้าราคาแพง และเป็นที่ยอมรับสูง การลักลอบตัดไม้ในไทยจึงรุนแรงมากขึ้นเห็นได้จากไม้ของกลางที่ถูกจับมาได้เป็นจำนวนมากที่ผ่านกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ทุ่เทศสรรพกำลังและเสียงบประมาณมากมายป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้พะยุง จนกระทั่งผลักดัน ไม้พะยุงให้บรรจุอยู่ในบัญชี 2 ของไซเตส ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์ที่อนุญาตให้ค้าได้ แต่ประเทศต่าง ๆ ต้องควบคุมไม่ให้นำเข้าอย่างผิดกฎหมายและสกัดกั้นมิให้ลดปริมาณอย่างรวดเร็วจนถึงจุดใกล้จะสูญพันธุ์ ตามมติของที่ประชุมภาคีสัญญาว่าด้วย การค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ 16 หรือ การประชุมไซเตสครั้งที่ 16 จัดขึ้นที่ประเทศไทย อย่างไรก็ตามแล้วแต่การลักลอบ

ค้าไม้พะยุงก็ยังมีอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์ไม้พะยุงอันเปรียบเป็นทรัพยากรมีค่าและเป็นสมบัติของชาตินั้นยังอยู่ในสถานการณ์ที่วิกฤติ

ปี พ.ศ. 2556 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไข ปัญหาไม้พะยุงแบบบูรณาการหลายภาคส่วนมีส่วนร่วม ทั้งกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะวนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ และ IUCN ได้ข้อสรุปร่วมกันว่าจะจัดการและอนุรักษ์พันธุ์กรรมป่าไม้ในประเทศไทยซึ่งจากรายงานของสำนัก ป้องกันและควบคุมไฟป่า พบว่าแหล่งที่พบไม้พะยุงมากในไทยอยู่ในกลุ่มป่าภูพาน- ภูสระดอกบัว กลุ่มป่าพนมดงรัก-ผาแต้มกลุ่มป่าภูเขียว-น้ำหนาว และกลุ่มป่าดงพญาเย็นและ เขาใหญ่ ไม้พะยุงอยู่ใน 4 กลุ่มป่านี้รวม 250,000 ไร่สำหรับการศึกษาเรื่องพันธุ์กรรมของไม้พะยุง พบความหลากหลายทางพันธุกรรมสูง แต่นักวิจัย 우려ละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับพันธุ์กรรมน้อยมาก ส่วนของการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์ไม้พะยุงโดยกรมป่าไม้นั้นกรมป่าไม้ให้ความสำคัญพิเศษใน การป้องกันและปราบปรามตัดไม้พะยุงในถิ่นกำเนิดเพื่อไม่ให้ต้นพันธุ์ที่ดีที่มีตามธรรมชาติถูก ทำลายขณะเดียวกันได้ทำการอนุรักษ์พันธุ์กรรมแบบนอกถิ่นกำเนิดในรูปของแปลงอนุรักษ์เพื่อ ศึกษาวิจัย เสริมสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมตามโครงการปรับปรุงพันธุ์และแปลงปลูก แบบต่างๆ เช่น แปลงอนุรักษ์พันธุ์สวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ ได้สำรวจคัดเลือกและบันทึก ทะเบียนแม่ไม้รวม 455 ต้น จากป่าธรรมชาติและป่าปลูก และทำการขยายพันธุ์แม่ไม้โดยวิธี ชำกิ่ง เพื่อชำยอด ชำรากเพื่อปักชำยอด และเสียบยอดพันธุ์ทั้งนี้กรมป่าไม้ยังได้ส่งเสริมการปลูกและการ ใช้ประโยชน์ไม้พะยุง ซึ่งถือเป็นแนวทางสำคัญในการอนุรักษ์ไม้พะยุง โดยขณะนี้มีการแปลงอนุรักษ์ พันธุ์กรรมไม้พะยุง อายุ 27 ปี เนื้อที่ 50 ไร่ ที่สถานีวนวัฒนวิจัยหุบสิ จังหวัดนครราชสีมากำลังตัด ขยายระยะเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตเมล็ดไม้พันธุ์ดีแปลงทดสอบลูกหลานที่สถานีดงลาน อายุ 13 ปี ก็จะพัฒนาเป็นสวนผลิตเมล็ดเน้นแม่ไม้ที่สร้างแก่นอย่างไรก็ตามจากการปฏิบัติงานและสำรวจ เก็บพันธุ์แม่ไม้ของทีมนักวิจัยตั้งแต่ มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2557 นักวิจัยของกรมป่าไม้ เชื่อว่า สถานการณ์สูญเสียนพันธุ์กรรมไม้พะยุงอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญเสียวความหลากหลายทาง พันธุ์กรรมเนื่องจากการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติอยู่ในเกณฑ์ต่ำ พบกล้าไม้หรือไม้หนุ่มน้อยมาก โดยเฉพาะป่าที่พื้นล่างแสงน้อยเพราะแสงมีความสำคัญต่อการเติบโตของต่อที่ถูกตัดหรือหน่อจาก ราก แผนงานระยะสั้นที่จะทำเพิ่มเติมภายใน 3 ปีนี้กรมป่าไม้ได้ทำสวนผลิตกิ่งพันธุ์ สวนผลิตเมล็ด แบบอาศัยเพศแปลงทดสอบสายพันธุ์ แปลงทดสอบลูกหลาน จัดสร้างแหล่งผลิตภัณฑ์ดีด้านการ ศึกษาวิจัยควรศึกษาด้านเนื้อไม้ ศึกษาวงปี เพราะยังไม่มีความชัดเจนด้านองค์ความรู้ นอกจากนี้ การ วิจัยคุณภาพและลวดลาย สีแก่นต้องเสริมสร้างพันธมิตรและเครือข่ายทำงานทั้งภายในและ ต่างประเทศมีงานวิจัยเพื่อพัฒนาพันธุ์ระดับภูมิภาคและปัจจุบันคณะวนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ศึกษาเทคนิคการปลูกไม้พะยุงผสมร่วมกับไม้อื่นเพื่อส่งเสริมเกษตรกรให้มีการปลูกไม้พะยุง ปลูกแทรกในสวนป่ายูคาลิปตัส สวนยางพาราไร่ละ 25 ต้นรวมทั้งปลูกตามหัวไร่ปลายนา ตามบริเวณบ้านเรือนและที่ว่างทั่วไปดังตัวอย่างสวนป่าไม้พะยุง ที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดตราด ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เนื้อที่ 1,000 ไร่ ให้ศึกษาต้นแบบและได้เสนอรัฐบาลว่าควรวางแผนยุทธศาสตร์ระดับประเทศ ส่งเสริมให้มีการปลูกพะยุง 1 แสนไร่ ไร่ละ 30 ต้น ซึ่งจะทำให้อีก 30 ปีข้างหน้า จะมีไม้พะยุง 50,000 ลูกบาศก์เมตรซึ่งเท่ากับปริมาณไม้พะยุงที่ออกจากประเทศไทยในขณะนี้ ฉะนั้นกรมป่าไม้และสถาบันการศึกษาจึงร่วมกันผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ดีจากแม่ไม้ที่ดีเพาะพันธุ์นำมาแจกจ่ายให้ประชาชนปลูกและหากจะลดความเสี่ยงเรื่องแมลงของต้นพะยุงให้ปลูกผสมหลายพันธุ์กรรมในพื้นที่

นอกจากนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำลังเร่งศึกษาจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับความผิดทรัพยากรธรรมชาติซึ่งรวมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง เนื่องจากพบว่ากลุ่มคนที่เข้ามาร่วมกระทำผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงนั้น มีตั้งแต่ชาวบ้านในชุมชนที่อยู่ใกล้ป่า กลุ่มผู้มีอิทธิพล เจ้าหน้าที่รัฐบางคน และพวกแก๊งค้ายาเสพติด ที่ผันตัวเองมาลักลอบตัดไม้พะยุงเนื่องจากอัตราโทษของความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเบาว่ายาเสพติดมาก แต่ผลตอบแทนหารอดพ้นไม่ถูกจับกุม ก็ไม่ต่างกันมากนัก ซึ่งการปราบปรามขบวนการค้าไม้พะยุงนั้น สิ่งสำคัญอยู่ที่ตัวเจ้าหน้าที่รัฐและบทลงโทษที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการปราบปรามผู้กระทำความผิด อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ได้ประกาศให้ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ ชีตถือหรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า เป็นความผิดมูลฐานที่อยู่ในอำนาจขอสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวน ดำเนินการยึดทรัพย์กับผู้กระทำความผิดและการดำเนินคดีกับผู้อยู่เบื้องหลังขบวนการค้าไม้พะยุง ได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดมากขึ้น ปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการกระทำผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและติดตามเส้นทางทางการเงินของกลุ่มนายทุนหรือกลุ่มผู้อยู่เบื้องหลังขบวนการ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะใช้อำนาจอายัดหรือยึดทรัพย์ไว้จนกว่าจะมีการพิสูจน์ได้ว่าเป็นทรัพย์ที่ไม่ได้มาจากการกระทำผิด โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีการนำตัวบุคคลมา

ดำเนินคดีอาญาก่อนถือเป็นแนวทางใหม่อันดีที่จะปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยูง
และทรัพยากรธรรมชาติอื่น

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครอง และอนุรักษ์ไม้พะยุง

การคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงที่อยู่ภายในประเทศไทย โดยหลักการดั้งเดิมของกฎหมายระหว่างประเทศกำหนดว่า รัฐเอกราชทุกรัฐย่อมมีอำนาจอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติของตน (Permanent sovereignty over natural resources) หลักการนี้ได้รับการรับรองอำนาจอธิปไตยของรัฐ โดยปรากฏตามมติสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติ ได้รับรองอำนาจอธิปไตยถาวร (Permanent sovereignty) ของรัฐเหนือทรัพยากรธรรมชาติที่พบในดินแดนของตน โดยมติสมัชชาใหญ่ที่ 3201 ในการประชุมเมื่อปี ค.ศ. 1974 ที่รับรอง“ระเบียบเศรษฐกิจประเทศใหม่” (A new international economic order) ได้ประกาศว่า

“ระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศใหม่จะจัดตั้งขึ้นได้ ก็โดยการรับรองอำนาจอธิปไตยถาวรของทุกๆ ประเทศเหนือทรัพยากรธรรมชาติของตนรวมทั้งเหนือกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด และเพื่อที่จะป้องกันทรัพยากรเหล่านี้แต่ละประเทศมีสิทธิที่จะทำการป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและควบคุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของตน”

นอกจากนี้ในข้อ 2 (1) ของกฎบัตรว่าสิทธิและหน้าที่ทางเศรษฐกิจของรัฐ (Charter of Economic Rights and Duties of States) ซึ่งได้รับการรับรองโดยมติของสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติที่ 3281 ได้บัญญัติว่า

“รัฐมีสิทธิในอันที่จะใช้อำนาจ อธิปไตยถาวรในการครอบครอง ใช้สอย และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในดินแดนของตน”

เช่นเดียวกัน มติสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติที่ 3202 ก็ได้รับรองอำนาจอธิปไตยของรัฐไว้ในทำนองเดียวกัน³

การที่มติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองอำนาจอธิปไตยแห่งรัฐว่ามีอยู่ทรัพยากรธรรมชาติในดินแดนของตน จึงมีผลเท่ากับว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสมบัติแห่งรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติในที่นี้มีความหมายรวมถึง สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติภายในดินแดนแห่งรัฐทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งทรัพยากรชีวภาพด้วย

ดังนั้นเมื่อกฎหมายระหว่างประเทศมีการรับรองอำนาจอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากรของตน ประเทศเจ้าของทรัพยากรสามารถออกกฎหมายที่ให้การคุ้มครองและจัดการทรัพยากรของตนเป็นการเฉพาะได้ ประเทศไทยจึงสามารถบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ เพื่อคุ้มครองและจัดการพันธุ์

พืชหรือไม้พะยูนในที่นี้ ให้รอดพ้นจากภาวะการณ่เสี่ยงสูญพันธุ์ได้ตามกฎหมายภายในที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่งเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบห้ามการนำเข้าไม้ และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยูนจากราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวรวมทั้งห้ามการส่งออกไม้พะยูนทุกกรณีออกไปนอกราชอาณาจักรและให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาในการออกประกาศห้ามนำเข้า และส่งออกไม้พะยูน ตามพระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ซึ่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งไม้และไม้แปรรูปออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 ออกโดยอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ได้ กำหนดให้ไม้และไม้แปรรูปตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร ซึ่งขณะนี้ไม้ที่อนุญาตให้ส่งออกได้ แต่ต้องขออนุญาตกรมการค้าต่างประเทศมีเพียง 3 ชนิดเท่านั้น ได้แก่ ไม้ยางพารา ไม้สนที่ทำจากสวนป่า และไม้ที่ทำจากสวนป่า เช่น ไม้ยูคาลิปตัส และกระถินเทพา แต่ต้องมีหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมายประกอบการขออนุญาต โดยประกาศดังกล่าวครอบคลุมถึงการส่งออกไม้พะยูน ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ด้วยแล้ว(กรมการค้าต่างประเทศ, 2555)ที่ไม่อนุญาตให้ส่งออกไม้พะยูน

นอกจากนี้อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือไซเตส ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในโลก เพื่อประโยชน์แห่งมวลมนุษยชาติในอนาคต ซึ่งเน้นทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือถูกคุกคาม ทำให้ปริมาณลดลงจนอาจเป็นสาเหตุให้สูญพันธุ์ โดยการสร้างเครือข่ายทั่วโลกในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศ (International trade) ทั้งสัตว์ป่า พืชป่าและผลิตภัณฑ์ แต่ไม่ควบคุมการค้าภายในประเทศ สำหรับชนิดพันธุ์อื่น (Native species) ได้กำหนดให้ไม้พะยูนเข้าอยู่ในบัญชี 2 ของไซเตส ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์ที่อนุญาตให้ค้าได้ แต่ต้องควบคุมไม่ให้ลดปริมาณอย่างรวดเร็วจนถึงจุดใกล้จะสูญพันธุ์ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2556 ในการประชุมภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ 16 ที่จัดขึ้นในประเทศไทย ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวมีมติเป็นเอกฉันท์ โดยไม่ต้องใช้วิธีการโหวตแต่อย่างใด

ซึ่งมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลไม้พะยูนของไทยในปัจจุบันนั้นผู้เขียนเห็นว่ามิตัวกันสองลักษณะ คือ มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยูน และมาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยูน โดยมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยูน ได้แก่ มาตรการทางกฎหมายที่ต้องการควบคุมดูแล ปกป้อง และรักษาไว้ซึ่งไม้พะยูนอาทิพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

พ.ศ. 2504 เป็นต้น ส่วนมาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยุง ได้แก่ มาตรการทางกฎหมายที่ต้องการส่งเสริมสนับสนุนและจัดการเพื่อให้มีไม้พะยุง อาทิ พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 เป็นต้น ซึ่งมาตรการทางกฎหมายทั้งสองลักษณะดังกล่าวเป็นมาตรการทางกฎหมายหลักในปัจจุบันที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ใช้ในการดูแลไม้พะยุงเพื่อให้ไม้พะยุงยังคงไว้ในประเทศไทย มิให้สูญพันธุ์

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุง

เมื่อพิจารณากฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองไม้พะยุง ผู้ศึกษาจึงแยกพิจารณามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุง เป็น 2 กลุ่ม ได้ดังนี้

1. มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุง โดยวิธีกำหนดชนิดพันธุ์ไม้

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งเนื้อหาของกฎหมายฉบับนี้ส่วนใหญ่แล้ว มุ่งรักษาไม้ในป่า ซึ่งการรักษาไม้ในป่าของพระราชบัญญัติป่าไม้ ทำโดยการประกาศชนิดของไม้หวงห้ามเพื่อควบคุมการทำไม้ ซึ่งได้แก่ การเอาประโยชน์จากต้นไม้ในป่า โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ ได้กำหนดไม้หวงห้าม ไว้ 2 ประเภท คือ

1.1 ไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้หวงห้ามธรรมดา ได้แก่ ไม้ซึ่งการทำไม้มิว่าจะตัด ฟืน จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ไม้หวงห้ามประเภท ก. ปัจจุบันมีจำนวนกว่า 158 ชนิด เช่น ไม้สัก ไม้ยาง ยางกราด ยางพลวง ยางนา มะค่าโมง ประดู่ ชิงชัน พะยุง เต็งหรือแงะ ฯลฯ

1.2 ไม้หวงห้ามประเภท ข. ไม้หวงห้ามพิเศษ ได้แก่ ไม้หายากหรือไม้ที่ควรสงวนไว้ ซึ่งจะไม่มีการอนุญาตให้ทำไม้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตในกรณีพิเศษ ไม้หวงห้ามประเภท ข. ปัจจุบันมีอยู่ 13 ชนิด ยกตัวอย่างเช่น กระเบา กำยาน จันทร์หอม จันทร์ ฯลฯ

ซึ่งเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้หวงห้าม หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามหรือจะกำหนดไม้ชนิดใดเป็นไม้หวงห้ามชนิดใดขึ้นในท้องที่ใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติป่าไม้ ได้กำหนดให้ไม้สักและไม้ยางทั่วไปที่อยู่ในราชอาณาจักร ไม่ว่าขึ้นที่ใดให้เป็นหวงห้ามประเภท ก. และกำหนดว่าการทำไม้ 2 ชนิดนี้ ที่ไม่ว่าจะขึ้นในป่าหรือบนที่ดินที่มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน การทำไม้มิว่าจะตัด ฟืน จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ แต่ไม้พะยุงซึ่งเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ต้องเป็นไม้พะยุงที่ขึ้นในป่าเท่านั้น (“ป่า” ตามความหมายของพระราชบัญญัติป่าไม้ หมายความว่าที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน) การทำไม้จึงจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ดังนั้น การตัด ฟืน แปรรูปหรือกระทำการ

ใด ๆ กับไม้พะยูนที่ขึ้นบนที่ดินที่มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินจึงสามารถทำได้โดยไม่ต้องขอ
อนุญาตจากพนักงาน

การลงโทษผู้กระทำความผิด

1. หากมีการทำไม้หรือเจาะหรือสับหรือเผาหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆแก่ไม้พะยูน
ในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัติป่า
ไม้และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาตซึ่งบทกำหนดโทษหากฝ่าฝืน
จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 73
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และหากพบว่าปริมาณไม้พะยูนที่ถูกพบนั้น เป็นต้นหรือเป็น
ท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกิน 20 ต้น หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกิน 4
ลูกบาศก์เมตร หรือมีการแปรรูปแล้วรวมปริมาตรไม่เกิน 2 ลูกบาศก์เมตร จะมีโทษหนักขึ้นเป็น
โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 200,000 บาท

2. กรณีเป็นการครอบครองไม้พะยูนอันมิได้แปรรูปไม่ว่าจะพบที่ใดไม่ว่าในป่าหรือนอก
โดยไม้ไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขายเว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าได้มาโดยชอบ จะมีโทษ
จำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับไม่เกิน 50,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับและหากพบว่าปริมาณไม้พะยูนที่
ถูกพบนั้น เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกิน 20 ต้น หรือท่อน
หรือรวมปริมาตรไม่เกิน 4 ลูกบาศก์เมตร จะมีโทษหนักขึ้นเป็นโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 20 ปี และ
ปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 200,000 บาทตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484

3. ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ซึ่งหมายถึงตลอดท้องที่จังหวัดทุกจังหวัด ตาม
ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการแปรรูปไม้ตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
ได้ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปหากพบไม้พะยูนแปรรูปไว้
ในครอบครองจำนวนเกิน 0.20 ลูกบาศก์เมตรจะมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 48 ประกอบมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และ
หากพบว่าปริมาณไม้พะยูนที่ถูกพบนั้น เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง
รวมกันเกิน 20 ต้น หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกิน 4 ลูกบาศก์เมตร หรือมีการแปรรูปแล้วรวม
ปริมาตรไม่เกิน 2 ลูกบาศก์เมตร จะมีโทษหนักขึ้นเป็นโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่
5,000 ถึง 200,000 บาทเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใน
กฎกระทรวงและในการอนุญาตและตามมาตรา 48 ให้สันนิษฐานว่าไม้ซุงหรือไม้ท่อนที่จมอยู่ใน
แม่น้ำลำคลองในรัศมี 50 เมตรของบริเวณที่แปรรูปไม้ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ให้ถือว่าอยู่ในการ
ครอบครองของผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่มีโรงงานอยู่ในบริเวณนั้น

2.มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยูนโดยวิธีกำหนดเขตพื้นที่

เป็นมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการคุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ โดยผู้ที่เข้าไปในเขตพื้นที่ดังกล่าว จะทำอันตรายหรือแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้โดยชอบกฎหมายจากทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่คุ้มครองและอนุรักษ์ดังกล่าวไม่ได้ ดังนั้นไม้พะยุง ที่ขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวจึงได้รับการคุ้มครอง ไม่ให้มีการทำอันตรายหรือทำไม้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวได้แก่ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งปัจจุบันจากการสำรวจเบื้องต้นของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าไม้พะยุงที่เหลืออยู่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มป่าภูพาน และกลุ่มป่าพนมดงรัก โดยกลุ่มป่าภูพานประกอบไปด้วยอุทยานแห่งชาติภูพาน อุทยานแห่งชาติภูผายล และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครพนม จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนกลุ่มป่าพนมดงรัก ประกอบไปด้วยอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์

2.1 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ป่าสงวนแห่งชาติคือ ป่าที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ให้เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะช่วยเหลือราษฎรที่มีความจำเป็นในการครองชีพสามารถเข้าทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้โดยไม่เดือดร้อนและโดยมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งจึงได้แก้ไขกฎหมายให้ทางราชการมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้เป็นคราวๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวโดยกำหนดว่าในระยะสั้นอันเป็นการช่วยเหลือชั่วคราวตามความจำเป็นอนุญาตได้คราวละไม่เกิน 5 ปี นอกจากนั้นได้แก้ไขบทบัญญัติอื่น ๆ ที่ยังไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและสะดวกแก่การปฏิบัติราชการ เช่น อนุญาตให้ทางราชการและองค์การของรัฐใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวได้ โดยคล่องตัวยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ประกาศว่าเป็นป่าสงวนและป่าคุ้มครอง ส่วนป่าสงวน อีกกรณีหนึ่งเป็นป่าซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ (ปัจจุบันเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) โดยพิจารณาจากความจำเป็นเพื่อการรักษาสภาพป่าไม้ของป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นและในกฎกระทรวงดังกล่าวจะต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตของป่าสงวนไว้ด้วยอีกทั้งเมื่อประกาศแล้ว ต้องปิดประกาศสำเนากฎกระทรวงไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และใน

หมู่บ้านในเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนทราบการประกาศพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้น มีข้อห้ามว่า
ต้องไม่เป็นที่ดินของเอกชนที่มีสิทธิครอบครองอยู่แล้วก่อนที่จะมีการประกาศเป็นเขต
ป่าสงวนแห่งชาติซึ่ง โดยทั่วไป จะเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือเป็นที่ที่อยู่ในความครอบครองของรัฐ
หรือทบวงการเมือง

แนวคิดในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ

1. การสงวนและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรป่าไม้เพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
อย่างยั่งยืนและนำผลประโยชน์จากป่าไม้ม้ามาเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. พื้นฟูสภาพป่าไม้ให้ดีขึ้น
3. การศึกษาทางวิชาการอันจะนำไปสู่การพัฒนาทางระบบนิเวศน์ หรือการพัฒนาพันธุ์
พืช

ซึ่งป่าสงวนแห่งชาติ ที่พบไม้พะยุงส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาค
ตะวันออกเฉียง เช่น ป่าสงวนแห่งชาติภูพาน จังหวัดสกลนคร ป่าสงวนแห่งชาตินาयाงกลัก จังหวัด
ชัยภูมิ ป่าสงวนแห่งชาติดงใหญ่ จังหวัดบุรีรัมย์ ป่าสงวนแห่งชาติเขาพระวิหาร จังหวัดศรีสะเกษ
ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูจานายอย จังหวัดอุบลราชธานี ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาวรรตจังหวัดตราด
ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น

การลงโทษผู้กระทำความผิด

ในเขตป่าสงวนแห่งชาติห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยใน
ที่ดินก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า เก็บหาของป่า ทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งจะมี
ความหมายรวมถึงการกระทำอันตรายใดๆ ต่อไม้พะยุงที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับ
อนุญาตซึ่งมีบทลงโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท และหาก
ความผิดเช่นว่านี้ ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้พะยุงเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้ง
สองอย่างรวมกันเกิน 20 ต้น หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกิน 4 ลูกบาศก์เมตร ต้องโทษหนักขึ้น
เป็นจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 150,000 บาท ตามมาตรา 14 ประกอบ
มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

2.2 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

อุทยานแห่งชาติ หมายถึง ที่ดินซึ่งรวมความถึงพื้นที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วยหนองคลอง
บึงบางลำน้ำทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ได้รับการกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติในทางปฏิบัติ
อุทยานแห่งชาติ คือพื้นที่ที่สงวนไว้เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้และ
สัตว์ป่าตลอดจนทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงาม สงวนไว้เพื่อให้คงสภาพธรรมชาติดั้งเดิมมิให้ถูก
ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน และ

เพื่อรักษาสมบัติทางธรรมชาติให้อนุชนรุ่นหลังๆ ได้ชมและศึกษาค้นคว้าอุทยานแห่งชาติ มีลักษณะที่สำคัญ คือ

- 2.2.1 เป็นสถานที่ที่สภาพธรรมชาติเป็นที่โดดเด่นน่าสนใจและงดงาม
- 2.2.2 มิได้อยู่ในกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด
- 2.2.3 โดยทั่วไปต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร

หากพิจารณาอุทยานแห่งชาติในแง่ของการเป็นพื้นที่อนุรักษ์แล้วถือว่ามิบทบาทที่สำคัญยิ่งในการรักษาเสถียรภาพเชิงนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ในความหลากหลายด้านชีววิทยา พื้นที่อนุรักษ์เหล่านี้ยังเป็นสถานที่ที่พิเศษสุดสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและเป็นแหล่งความรู้ทางการศึกษาอีกด้วย เนื่องจากความจำเป็นในการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรที่มีความหลากหลายทั้งในด้านชีวภาพและระบบนิเวศที่อยู่ภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติมีความสำคัญอย่างมากจึงทำให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติของไทยถูกประกาศให้ครอบคลุมพื้นที่กระจายอยู่ทุกภาค

ซึ่งเขตอุทยานแห่งชาติ ที่พบไม้พะยุงส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่อุทยานแห่งชาติภูพาน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสกลนครและจังหวัดกาฬสินธุ์ อุทยานแห่งชาติภูผายล ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย จังหวัดอุบลราชธานี

การลงโทษผู้กระทำความผิด

ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดเก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ยาง ไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงการกระทำใดๆ ต่อไม้พะยุงที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติด้วย โดยหากผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แต่หากความผิดเช่นนี้มีมีราคาเพียงเล็กน้อย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อยต้องโทษปรับไม่เกิน 500 บาทตามมาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

2.3 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หมายถึง พื้นที่ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยปลอดภัย เพื่อว่าสัตว์ป่าในพื้นที่ดังกล่าวจะได้มีโอกาสสืบพันธุ์และขยายพันธุ์ตามธรรมชาติได้มากขึ้น ทำให้สัตว์ป่าบางส่วนได้มีโอกาสกระจายจำนวนออกไปในที่อื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับเขตรักษาพันธุ์-สัตว์ป่า

การกำหนดให้มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สืบเนื่องมาจากการที่สัตว์ป่าจะสามารถดำรงชีพและสืบเชื้อสายต่อไปได้ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งน้ำ แหล่งอาหาร แหล่งหลบ

ภัย ป่าไม้เป็นแหล่งกำเนิดปัจจัยดังกล่าว ซึ่งดูยิ่งจะเพิ่มพูนความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อสัตว์ป่า เมื่อป่าไม้ถูกทำลายลงสัตว์ป่าก็ต้องต่อสู้กันเพื่อแย่งแย่งแหล่งน้ำแหล่งอาหารที่มีจำกัด ทำให้สัตว์ป่า มีสุขภาพอ่อนแอและล้มตายไปมาก ขณะเดียวกับมนุษย์มีการพัฒนาอารยธรรมและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ ใช้สำหรับการล่าสัตว์ป่าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เหล่านี้เป็นสาเหตุให้สัตว์ป่าถูกทำลายไปได้ โดยง่าย ทำให้สัตว์ป่าบางชนิดปริมาณลดลงอย่างรวดเร็ว จนบางชนิดเกือบสูญพันธุ์หรือบางชนิดก็ ได้สูญพันธุ์ไปแล้ว ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการพยายามสงวนและรักษาป่าไม้ไว้ เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ของสัตว์ป่าในรูปแบบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

การพิจารณาเลือกพื้นที่เพื่อการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในการพิจารณาเลือกพื้นที่ เพื่อการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อาศัยหลักการที่สำคัญ ในการพิจารณาดังนี้

1. เป็นบริเวณที่มีสัตว์ป่าชุกชุมและมีสัตว์ป่าชนิดที่หายาก หรือกำลังจะสูญพันธุ์ อาศัยอยู่
2. เป็นบริเวณที่มีแหล่งน้ำแหล่งอาหารและที่หลบภัยของสัตว์ป่าเพียงพอ
3. เป็นพื้นที่ป่าไม้ที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนพอสมควร
4. มีสภาพป่าหลายลักษณะอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เป็นต้นว่ามีทั้งป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ ทุ่งหญ้า ฯลฯ ซึ่งจะทำให้มีความหลากหลายทางพืชและสัตว์ป่าสูง
5. จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของ บุคคลใด

ด้วยลักษณะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นต้นน้ำลำธารเมื่อได้ จัดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าขึ้นแล้ว บรรดาดินไม้ พรหมไม้ทุกชนิดตลอดจนสภาพของต้นน้ำ ลำธาร แหล่งน้ำ ดิน หิน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ จะได้รับการคุ้มครองป้องกันไว้เป็นอย่างดี เป็น การรักษาป่าไม้ไว้ไม่ให้ถูกทำลายทำให้ป่าต้นน้ำคงอยู่และมีน้ำไหลตลอดปีซึ่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าที่พบไม้พะยุง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐานซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัด นครพนม จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดกาฬสินธุ์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ายอด โดมเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรักและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ซึ่งครอบคลุม พื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์

การลงโทษผู้กระทำความผิด

ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้ามมิให้บุคคลใดครอบครองที่ดิน หรือตัดโค่น เผ้วถาง เผา ทำลายต้นไม้อื่นหรือพืชมงคลอื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ซึ่งหมายความรวมถึงไม้พะยุงที่ขึ้น ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำ

ทั้งปรับ ตามมาตรา 42 วรรคสอง ประกอบมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

มาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยุง

พระราชบัญญัติสงวนป่า พ.ศ. 2535 เป็นพระราชบัญญัติที่เกิดจากการที่รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการปลูกสร้างสวนป่าเพื่อการค้าในที่ดินของรัฐและของเอกชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้มีได้มีบทบัญญัติรองรับและคุ้มครองสิทธิการทำไม้หวงห้ามที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่าจึงเห็นควรให้มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่าเพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปลูกสร้างสวนป่าดังกล่าวอีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีงานทำและผลิตไม้เพื่อเป็นสินค้าตลอดจนเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้มีปริมาณมากขึ้นและเพื่อให้ผู้ที่ทำการปลูกสร้างสวนป่ามีความมั่นใจในสิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับการปลูกสร้างสวนป่าเช่นการได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงและการไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายบางประการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

จากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติสงวนป่า พ.ศ. 2535 เห็นได้ว่าการทำไม้หวงห้ามในเชิงการค้า ก่อนหน้าที่จะตราพระราชบัญญัติสงวนป่า ได้มีอุปสรรคหลายประการจากการถูกคุ้มครองโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งไม้หวงห้ามส่วนใหญ่เป็นไม้ที่มีราคาสูง เป็นที่ต้องการของตลาดไม้ทำให้ภาครัฐต้องเข้ามาส่งเสริมการปลูกไม้หวงห้ามเพื่อการค้าโดยมีกลไกของรัฐเข้าไปตรวจสอบและจัดการ เพื่อลดปัญหาการลักลอบตัดไม้หวงห้ามและเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้สูงขึ้น ในขณะเดียวกันก็เป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าในประเทศอีกด้วยเช่นกัน

ไม้พะยุง เป็นไม้หวงห้าม ประเภท ก. ไม้หวงห้ามธรรมดา ลำดับที่ 53 ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530 ซึ่งการทำไม้พะยุงเพื่อการค้าเพื่อการส่งออก จึงต้องอาศัยกลไกของรัฐตรวจสอบและจัดการเพื่ออนุญาตให้เอกชนทำไม้หวงห้ามที่เอกชนเป็นผู้ปลูกเองได้ตามพระราชบัญญัติสงวนป่าและระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งไม้และไม้แปรรูปออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 โดยเริ่มตั้งแต่การขออนุญาตปลูกไม้หวงห้ามเพื่อเป็นสวนป่าบนที่ดินที่ผู้ขอปลูกมีหลักฐานแสดงถึงสิทธิการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรบริเวณพื้นที่สวนป่าในระยะยาวที่ถูกต้องตามกฎหมายอาทิเช่นหนังสืออนุญาตการเข้าทำประโยชน์จากกรมป่าไม้, หลักฐานการขึ้นทะเบียนสวนป่าสปก. 4-01 น.ส.3 ก.น.ส.3 โฉนดและหลักฐานเอกสารอื่นๆที่ออกให้โดยกรมป่าไม้เมื่อผู้ทำสวนป่าต้องการตัดไม้ ต้องขออนุญาตตัดจากเจ้าหน้าที่ โดยระหว่างการเจริญของไม้ในสวนป่า พระราชบัญญัติ

สวนป่า ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิเข้าไปในพื้นที่สวนป่าของเอกชนเพื่อเก็บหาข้อมูลทางวิชาการป่าไม้ เก็บสถิติการเจริญเติบโตของต้นไม้ ประเมินผลการทำสวนป่า และตรวจการปฏิบัติการของเอกชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสวนป่า เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในอนุรักษ์ไม้หวงห้ามต่อไป

ดังนั้นเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่เปิดช่องให้ผู้ต้องการทำไม้หวงห้าม ซึ่งเป็นไม้ราคาสูงและเป็นที่ต้องการของตลาดไม้ สามารถทำไม้หวงห้ามได้อย่างถูกต้องกฎหมาย โดยไม่ต้องไปลักลอบตัดไม้หวงห้ามในพื้นที่ที่ราชการหวงห้ามต่างๆ ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ไม้หวงห้ามไม่ให้สูญพันธุ์ และแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป่าไม้

การลงโทษผู้กระทำความผิด

การลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทำไม้ในสวนป่า

ก. กรณีใช้ตราที่ได้ขึ้นทะเบียนกับนายทะเบียนที่แสดงความเป็นเจ้าของ ติ ดอก หรือประทับหรือแสดงการเป็นเจ้าของไม้ที่ไม่ได้มาจากสวนป่ามีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535

ข. กรณีใช้ตราติดดอกหรือประทับหรือแสดงการเป็นเจ้าของไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า อันเป็นการฝ่าฝืนข้อกำหนดเกี่ยวกับการขึ้นคำขอขึ้นทะเบียนการตั้งรับขึ้นทะเบียนการออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนและการรับรองตราตลอดจนวิธีติดดอกหรือประทับหรือแสดงตราไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีหรือนำไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่าเคลื่อนที่โดยไม่มีรอยตราติดดอกหรือประทับหรือแสดงการเป็นเจ้าของ หรือไม่มีบัญชีแสดงรายการไม้กำกับไม้ที่นำเคลื่อนที่หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามมาตรา 13 มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับไม่เกิน 10,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535

มาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

“เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการอาชญากรซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประเภทได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่างๆอันเป็นการฟอกเงินเพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีกทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายเหล่านั้นและโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควรดังนั้นเพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว

สมควรกำหนดมาตรการต่างๆให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

จากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เห็นได้พระราชบัญญัติดังกล่าว มีจุดมุ่งหมายในตัดผลประโยชน์และวงจรของเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ที่ได้จากการทำความผิดที่จะถูกผันเข้าสู่ระบบของเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงของการได้มา ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นบางส่วนจะถูกกลับเข้ามาเป็นทุนในการทำความผิดต่อไปอีก จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือทางกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือออกมาตรการทางกฎหมายต่างๆ เพื่อตัดวงจรของการผันเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการยึดเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการทำความผิด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดประโยชน์จากการทำความผิด

ลักษณะความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ว่าผู้ใดโอนรับโอนหรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้นหรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อนขณะหรือหลังการทำความผิดมิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐานหรือผู้ใดกระทำความผิดใดๆเพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้งการจำหน่ายการโอนการได้สิทธิใดๆซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการทำความผิดผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

ปัจจุบันพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556 ได้เพิ่มเติม ความผิดมูลฐาน ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ยึดถือหรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้าเป็นความผิดมูลฐานที่อยู่ในอำนาจของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งลักษณะของความผิดมูลฐานดังกล่าวทำให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อยู่ในอำนาจคณะกรรมการธุรกรรม ที่จะเข้าไปตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการทำความผิดสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมที่มีเหตุสงสัยและมีพยานหลักฐานอันสมควร หรือพยานหลักฐานเชื่อได้ว่าธุรกรรมนั้นอาจเกี่ยวข้องกับการทำความผิดมูลฐาน และมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นได้ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการทำความผิดมูลฐานให้เลขานุการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้อัยการพิจารณาเพื่อทำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินนอกจากนี้ผู้กระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแม้จะกระทำความผิด

นอกราชอาณาจักรก็จะต้องรับโทษในราชอาณาจักรด้วยเช่นกันถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยหรือผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้นหากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า มาตรการกฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จึงมีส่วนช่วยอย่างมากในการสนับสนุนการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับพะยุง ในการตัดประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับจากการกระทำความผิด และเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนหาผู้บงการหรือนายทุนผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดที่อยู่ในประเทศและนอกประเทศ มาลงโทษ

การลงโทษผู้กระทำความผิด

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน ให้มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภามาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นข้าราชการพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐกรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเจ้าพนักงานกรมการผู้จัดการหรือเป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือกรมการขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญผู้นั้นรับโทษเป็น 2 เท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น แต่ผู้กระทำความผิดดำรงตำแหน่งกรรมการอนุกรรมการกรรมการธุรกรรมเลขานุการรองเลขานุการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ต้องโทษเป็น 3 เท่าสำหรับความผิดนั้น ตามมาตรา 10 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

กรณีกรรมการอนุกรรมการกรรมการธุรกรรมเลขานุการรองเลขานุการพนักงานเจ้าหน้าที่เจ้าพนักงานหรือข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอันเนื่องเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องโทษเป็น 3 เท่าสำหรับความผิดนั้น และข้าราชการการเมืองสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภามาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดร่วมในการกระทำความผิดกับบุคคลดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าในฐานะตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนต้องระวางโทษ

เช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวข้างต้นตามมาตรา 11 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

2. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556

“เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะ เป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของ ประเทศเป็นอย่างมากแต่ปรากฏว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถบังคับใช้บังคับเพื่อดำเนินคดี กับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่ จัดตั้งในลักษณะองค์กรจึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำความผิดดังกล่าวรวมทั้ง กำหนดวิธีการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดดังกล่าวนี้ด้วยจึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้”

จากเหตุผลการตราพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ ก่อนหน้านั้น ยังไม่สามารถปราบปรามผู้ร่วมกระทำความผิด หรือผู้บงการหรือนายทุนที่อยู่ ต่างประเทศได้ดีเท่าที่ควรทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่ได้รับการลงโทษจากการกระทำความผิดและไม่สามารถหยุดกลุ่มผู้กระทำความผิดนั้นได้ เนื่องด้วยส่วนใหญ่การกระทำความผิดในประเทศไทยที่ เป็นลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจะมีผู้บงการหรือนายทุนอยู่ที่ต่างประเทศ เมื่อถูกฟ้องหรือ ผู้ร่วมขบวนการในไทยถูกจับ ก็จะเปลี่ยนลูกน้องใหม่หรือผู้ร่วมขบวนการรายใหม่มากระทำความผิดเช่นนี้อยู่เรื่อยๆ ทำให้ตัดวงจรหรือหยุดยั้งการทำความผิดได้ยาก และด้วยประเทศไทยได้ ลงนามเป็นประเทศสมาชิกในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดย องค์กรอาชญากรรม หรือ United Nations Convention Against Transnational Organized Crime (UNTOC) เมื่อ 13 ธันวาคมพ.ศ. 2543 และมีผลบังคับใช้วันที่ 29 กันยายนพ.ศ. 2546 ซึ่งมีประเทศ ภาติทั้งหมด 179ประเทศส่งผลให้ประเทศไทยได้อนุวัติการกฎหมายในประเทศจึงมีการตรา พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556ซึ่ง ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2556 และประเทศไทยได้ยื่นสัตยาบัน อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรต่อผู้แทน เลขาธิการสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2556

อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร เป็นกรอบความร่วมมือทางกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานระดับสากลเกี่ยวกับการต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม โดยมีขอบเขตการบังคับใช้ในด้าน

ป้องกัน การสืบสวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับฐานความผิดที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ 4 ฐาน ความผิด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ผิด การทุจริตคอร์รัปชัน และการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งฐานความผิดร้ายแรงที่ อนุสัญญาฯ ได้กำหนดนิยามว่าเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป เมื่อความผิด ดังกล่าวมีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรม ทั้งนี้อนุสัญญาฯ ได้ระบุถึงการ ให้ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคี อาทิ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน เรื่องโอนตัวนักโทษ การช่วยเหลือซึ่งกัน และกันทางอาญา

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 3 ได้ให้ความหมาย

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่าคณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป ที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิด ร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อม

“องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” หมายความว่าองค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิด ซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) ความผิดที่กระทำในเขตแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ
- (2) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่งแต่การเตรียมการวางแผนการสั่งการ การสนับสนุนหรือการควบคุมการกระทำความผิดได้กระทำในอีกรัฐหนึ่ง
- (3) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่งแต่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำ ความผิดมากกว่าหนึ่งรัฐ
- (4) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่งแต่ผลของการกระทำที่สำคัญเกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่ง

“ความผิดร้ายแรง” หมายความว่าความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่ สี่ปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น

ซึ่งเมื่อพิจารณานิยามศัพท์และพิจารณาองค์ประกอบการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้ พะยุง ที่มีความเชื่อมโยงกับบุคคลผู้ร่วมกระทำความผิดที่อยู่ต่างประเทศ เพราะโดยส่วนใหญ่ไม้ พะยุงจะถูกส่งไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยอาจส่งจากประเทศไทยไปประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนโดยตรง โดยใช้วิธีใส่ตู้คอนเทนเนอร์ขนส่งทางทะเลและลำแดงสิ่งของในตู้ คอนเทนเนอร์เป็นเท็จหรือขนส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายติดกับประเทศไทยก่อนเช่นประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา แล้วจึงส่งต่อไปยัง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งลักษณะการกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นขบวนการหรือองค์กร

ที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดมากกว่า 3 คน อย่างแน่นอน และผู้ร่วมกระทำความผิดบางรายอยู่ที่ต่างประเทศ โดยที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มักเป็นนายทุนหรือผู้บงการการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง และเมื่อพิจารณาลักษณะความผิดร้ายแรงตามนิยามศัพท์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่ต้องเป็นความผิดอาญาที่กำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปนั้น ยังสอดคล้องกับโทษของความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงซึ่งล้วนแต่มีโทษจำคุกขั้นสูงเกิน 4 ปีขึ้นไป ได้แก่

1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 ประกอบมาตรา 73 มาตรา 69 และมาตรา 48 ประกอบมาตรา 73 ทั้ง 3 ฐานความผิดมีโทษจำคุกอย่างสูง 5 ปี หรือ 20 ปี
 2. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14 ประกอบมาตรา 31 มีโทษจำคุกอย่างสูง 5 ปี หรือ 15 ปี
 3. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 24 มีโทษจำคุกอย่างสูง 5 ปี
 4. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 42 วรรค 2 ประกอบมาตรา 54 มีโทษจำคุกอย่างสูง 7 ปี ดังนั้นการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงที่ไม้พะยุงถูกส่งไปยังอีกประเทศหนึ่งจึงมีลักษณะองค์ประกอบความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ส่งผลให้ต้องมีการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดที่อยู่นอกประเทศไทย มารับโทษในประเทศไทยด้วย และหากคนไทยหรือชาวต่างชาติที่เป็นสมาชิกในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติหรือขบวนการลักลอบส่งไม้พะยุงอยู่ในประเทศไทย เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีได้เลย นอกจากนี้ผู้ที่จัดหาไม้พะยุง หรืออำนวยความสะดวกในการจัดส่งไม้พะยุง แม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกในขบวนการส่งไม้พะยุงไปต่างประเทศ แต่ถือว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ มาตรา 20 ยังให้เจ้าหน้าที่สามารถเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมซึ่งหมายความว่าเจ้าหน้าที่สามารถนำของผิดกฎหมายไปยังอีกประเทศหนึ่งได้ นั่นก็คือสามารถนำไม้พะยุงไปยังเขตอีกประเทศหนึ่งเพื่อการสืบสวนการกระทำความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นได้
- ทั้งนี้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ นอกจากนี้ยังให้อำนาจอัยการสูงสุดมีอำนาจให้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาบางรายทุกข้อกล่าวหาหรือบางข้อกล่าวหา หากผู้ต้องหาหรือนั้นให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวน

สอบสวน ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีบทบาทสำคัญในองค์กร อาชญากรรมการข้ามชาติ

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ต่อไปจะเครื่องมือสำคัญและมีบทบาทอย่างมากในการปราบปราม กลุ่มผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงข้ามชาติที่มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลทั้งในประเทศและนอกประเทศ การลงโทษผู้กระทำความผิด

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 25 ได้กำหนดโทษผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้มีโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 15 ปี หรือปรับตั้งแต่ 80,000 บาท ถึง 300,000 บาท ซึ่งผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ บทลงโทษดังกล่าวถือว่าเป็นโทษหนักสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเพราะศาลต้องพิพากษาจำคุกอย่างน้อย 4 ปีซึ่งทำให้ศาลไม่มีอำนาจสั่งให้รอลงโทษจำคุกได้ เนื่องจากโทษจำคุกที่ศาลมีอำนาจสั่งให้รอลงโทษได้ ต้องเป็นคดีที่ศาลสั่งจำคุกไม่เกิน 3 ปี นอกจากนี้ยังกำหนดว่าถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 5 และ มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภาสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐกรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเจ้าพนักงานกรมการผู้จัดการหรือเป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือกรรมการขององค์กรต่างๆตามรัฐธรรมนูญผู้นั้นรับโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และถ้าหากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดต้องรับโทษเป็น 3 เท่า สำหรับความผิดนั้นตามมาตรา 5 และมาตรา 7 ของพระราชบัญญัตินี้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

1. กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ มีอำนาจตามกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง โดยการกำหนด ชนิดพันธุ์ไม้หวงห้าม การตัด โคน ทำลาย หรือการเอาประโยชน์ใดๆ จากไม้หวงห้ามต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีปลูกไม้หวงห้ามตามหลักวิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดไม้ที่มีความต้องการไม้หวงห้ามสูง ซึ่งจะเป็นการช่วยไม่ให้ไม้พะยุง ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามสูญพันธุ์อีกประการหนึ่ง โดยมีกฎหมายต่างๆ ที่รับรองอำนาจหน้าที่ดังนี้

1.1 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2532

1.2 พระราชบัญญัติป่าสงวน พ.ศ. 2507

1.3 พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535

2.กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีอำนาจหน้าที่คุ้มครองอนุรักษ์ ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ โดยการควบคุมป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์เดิมที่มีอยู่ และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้กลับสมบูรณ์ดังนั้น ไม้พะยุงที่ขึ้นในพื้นที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดูแลรับผิดชอบจะได้รับการคุ้มครองไม่ให้มีการตัดโค่น ทำลาย หรือการเอาประโยชน์ใดๆ จากไม้พะยุงที่ขึ้นในพื้นที่อนุรักษ์ โดยมีกฎหมายต่างๆ ที่รับรองอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

2.2 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

3.องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เดิมเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคมพ.ศ. 2490 มีหน้าที่หลักในการทำไม้ ต่อมารัฐบาลมีนโยบายในการทำป่าไม้สัก จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. 2499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการเพิ่มภารกิจในด้านการปลูกสวนป่า คุ้มครองป่า และบูรณะป่าไม้ ดังนั้นการทำสวนป่าไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่สามารถอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 ในการทำสวนป่าไม้หวงห้ามเพื่อการค้า ซึ่งการทำสวนป่าไม้พะยุงจึงมีส่วนช่วยไม่ให้ไม้พะยุงซึ่งเป็นไม้หวงห้ามไม่ให้สูญพันธุ์อีกประการหนึ่ง โดยมีกฎหมายต่างๆ ที่รับรองอำนาจหน้าที่ดังนี้

3.1 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. 2499

4.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางหลักเกณฑ์ และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นหน่วยงานตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินศึกษาหามาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในฐานะของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law enforcement) สำนักงาน ปปง. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฟอกเงิน ตามมติของคณะกรรมการธุรกรรม ตลอดจนดูแลให้ผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าวโดยมีกฎหมายต่างๆ ที่รับรองอำนาจหน้าที่ ดังนี้

4.1 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาของมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยูน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยูน ในบทนี้ผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นถึงปัญหาของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ว่าปัจจุบันยังคงมีปัญหาซึ่งกฎหมายไม่สามารถให้ความคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยูนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยูน

ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยูนโดยวิธีกำหนดชนิดพันธุ์ไม้

1. เนื่องด้วยพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ได้กำหนดไม้หวงห้ามไว้ 2 ประเภท คือ ไม้หวงห้ามธรรมดาและไม้หวงห้ามพิเศษ ซึ่งปัจจุบันไม้พะยูน กำหนดให้เป็นไม้หวงห้ามธรรมดาการทำไม้ในป่าจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ดังนั้น ไม้พะยูนที่ขึ้นในพื้นที่ที่มีเจ้าของสามารถทำไม้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตใดๆ ทั้งสิ้นทำให้ผู้มีไม้พะยูนไว้ในครอบครองสามารถอ้างได้ว่าไม้พะยูนดังกล่าว เป็นไม้ที่ขึ้นในพื้นที่ที่มีเจ้าของ ทั้งที่ปัจจุบันไม้พะยูน อยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ มากกว่าไม้สักและไม้ยาง แต่พระราชบัญญัติป่าไม้ กำหนดให้ไม้สักและไม้ยาง เพียง 2 ชนิดนี้เท่านั้น ที่ไม่ว่าจะขึ้นที่ใดในราชอาณาจักร ให้เป็นไม้หวงห้ามธรรมดา หมายความว่า การทำไม้เพียง 2 ชนิดนี้เท่านั้น ที่ไม่ว่าไม้นั้นจะขึ้นที่ใดต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของไม้พะยูนเมื่อเทียบกับไม้ทั้ง 2 ชนิดนี้และปัจจุบันไม้พะยูนที่ขึ้นในป่ายังคงสามารถขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือขอรับสัมปทานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ได้ เพราะไม่ได้กำหนดให้เป็นไม้หวงห้ามพิเศษซึ่งไม่อนุญาตให้ทำไม้ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตเป็นกรณีพิเศษ

2. โทษสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้หวงห้ามหรือไม้พะยูน

ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มีอัตราโทษเบา เช่น ความผิดเกี่ยวกับการทำไม้หวงห้ามหรือทำอันตรายไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่า ตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 73 มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีและปรับไม่เกิน 50,000 บาทซึ่งปัจจุบันไม้พะยูน มีมูลค่าสูงมากซึ่งเมื่อเทียบกับโทษปรับแล้วถือว่าเล็กน้อยมาก และเมื่อเปรียบเทียบโทษปรับกับกฎหมายของต่างประเทศบางประเทศแล้วถือว่าโทษปรับดังกล่าวมีมูลค่าเล็กน้อย เช่น กฎหมายอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่าของรัฐ

เช่าที่ออสเตรเลียประเทศออสเตรเลีย การเอาไปซึ่งพืชพื้นเมืองใกล้สูญพันธุ์ในที่ดินที่อุทิศเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือป่าสงวน ต้องโทษปรับสูงสุดไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย หรือประมาณ 285,000 บาท

3.กรณีที่น่าประหลาดพบเป็นการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรป่าไม้หรือเกี่ยวกับไม้พะยุงพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ไม่ได้กำหนดให้มีการรับโทษเพิ่มขึ้น ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ และแม้ความผิดครั้งก่อนหน้านั้นศาลได้พิพากษาให้ต้องรับโทษจำคุกแต่ไม่ได้รับการลงโทษจริงก็มีการให้รอการลงโทษจึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถเพิ่มโทษได้

ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุงโดยวิธีกำหนดเขตพื้นที่

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุงโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ศ. 2507 มาตรา 14 ประกอบมาตรา 31 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 24 หรือมาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 26 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 42 วรรค 2 ประกอบมาตรา 54 นั้น ผู้เขียนเห็นว่าไม่มีปัญหาในตัวเองและครอบคลุมการดูแลไม้พะยุงที่ขึ้นในพื้นที่ดูแลพิเศษดังกล่าวแล้วคงมีแต่เพียงปัญหาในเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีอัตรากำลังน้อยอันอาจทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง

โดยปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีพื้นที่อนุรักษ์ที่ต้องผิชอบจำนวน 73 ล้านไร่ โดยแบ่งออกเป็น อุทยานแห่งชาติ 140 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 55 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 48 แห่ง ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่ามีทั้งสิ้น 20,000 คน ทำหน้าที่ปกป้องผืนป่าจำนวน 73 ล้านไร่ เมื่อเฉลี่ยแล้วพบว่าเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า 1 คนต้องดูแลพื้นที่ป่าประมาณ 5,000 ไร่ เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าของกรมป่าไม้ ที่ทำหน้าที่ดูแลป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีเพียง 4,000 คน แต่ต้องดูแลป่าสงวนแห่งชาติ กินพื้นที่กว่า 102 ล้านไร่ เฉลี่ยแล้วรับผิชอบป่ากว่า 2 หมื่นไร่ต่อคน จึงเปิดโอกาสให้ผู้ต้องการไม้พะยุงที่ในเห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้และไม้พะยุงในที่ขึ้นในพื้นที่ดูแลพิเศษดังกล่าวกล้าบุกรุกและลักลอบตัดไม้พะยุงและอัตราโทษในกฎหมายพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้หวงห้ามแตกต่างหรือสูงกว่าการกระทำความผิดต่อทรัพยากรธรรมชาติทั่วไปหรือกับไม้ธรรมดา ทั้งที่ทรัพยากรธรรมชาติบางชนิด เช่น ไม้หวงห้าม เช่นว่านี้อยู่ในภาวะวิกฤตทรัพยากรธรรมชาติหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ จึงต้องคุ้มครองและอนุรักษ์ไว้ซึ่งอาจเหลือเพียงในพื้นที่ดูแลพิเศษดังกล่าวเท่านั้น แต่กฎหมายทั้งสองฉบับก็ไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดดูแลทรัพยากรธรรมชาติเช่นว่านั้นพิเศษ แตกต่างจากกระทำความผิดต่อทรัพยากรธรรมชาติทั่วไปหรือกับไม้ธรรมดาหรือแม้แต่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 จะกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้สักไม้ยางไม้สนเขาหรือไม้หวงห้ามประเภทข. ตาม

กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จะต้องรับโทษหนักขึ้นแต่ก็ยังไม่คุ้มครองไม้พะยูน ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ทั้งที่ปัจจุบันไม้พะยูนเสี่ยงต่อสูญพันธุ์มากกว่าไม้สักไม້ยาง ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ไม่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายทั้งสามฉบับต้องรับโทษหนักขึ้น หากมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด เพราะการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้หวงห้ามหรือไม้พะยูนนั้น มักมีเจ้าหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระทำความผิด ทั้งที่ตนมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาคุ้มครอง ตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด กลับเป็นผู้กระทำความผิดเสียเองหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดจึงควรได้รับโทษหนักขึ้น และกรณีปรากฏพบเป็นผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรป่าไม้หรือเกี่ยวกับไม้พะยูน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ไม่ได้กำหนดให้มีการรับโทษเพิ่มขึ้น ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ และแม้ความผิดครั้งก่อนหน้านั้นศาลได้พิพากษาให้ต้องรับโทษจำคุกแต่ไม่ได้รับการลงโทษจริงคือมีการให้รอการลงโทษ จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถเพิ่มโทษได้

ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยูน

พระราชบัญญัติสวนป่าพ.ศ. 2535 ไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องมีต้นไม้จำนวนเท่าใด หรือปลูกไม้หวงห้ามจำนวนเท่าใด หรือมีพื้นที่ปลูกต้นไม้เพื่อตัดทางการค้าจำนวนเท่าใด จึงจะต้องขอขึ้นทะเบียนสวนป่า ขึ้นอยู่กับความสมัครของผู้ประกอบการ ทำให้เอกชนผู้ประกอบการรายย่อยหรือเกษตรกรที่ต้องการทำสวนป่าไม้หวงห้าม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับพระราชบัญญัติสวนป่า จึงไม่ได้รับการส่งเสริมด้านความรู้หรือวิชาการทางด้านสวนป่าอย่างเพียงพอจากเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ ซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโตหรือรูปทรงของของต้นไม้ที่ไม่เป็นตามต้องการ และอาจทำให้ผู้ทำสวนป่าเลิกทำสวนป่ากลางคัน

ปัญหามาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้

พะยูน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

ผู้วิจัยเห็นว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556 ที่เพิ่งกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม โดยการใช้อยู่อื้อหรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จาก

ทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ไม่มีปัญหาในตัวเองและสามารถใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงได้ดีแล้ว คงมีแต่เพียงปัญหาการประสานงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กับเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น และการให้ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แก่เจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นเช่น ตำรวจภูธรจังหวัด เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆที่มีอำนาจในการจับกุม ตามความผิดมูลฐาน ให้เข้าใจถึงการหลักเกณฑ์ในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดที่จะนำไปสู่การดำเนินคดีตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556

ขบวนการลักลอบตัดไม้พะยุง ส่วนใหญ่จะนำไม้พะยุงที่ได้ลักลอบนำออกไปขายยังต่างประเทศ เพราะประเทศไทยไม่นิยมไม้พะยุงมากนักแตกต่างกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและให้ราคาไม้พะยุงสูงกว่าในประเทศ การลักลอบตัดไม้ การขนส่งไม้ข้ามแดน ไม่ว่าจะส่งจากประเทศไทยไปประเทศปลายทางโดยตรงหรือส่งไปประเทศเพื่อนบ้านก่อนแล้วจึงส่งไปยังประเทศปลายทาง ดังกรณีตัวอย่าง เช่น

เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2555 พ.ท. ไกรเดช โป๊ะสูงเนิน หัวหน้าชุดเฉพาะกิจ กองกำลังสุรนารี ประจำอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย.นาจะหลวย จ.อุบลราชธานี นำกำลังสกัดจับขบวนการลักลอบตัดไม้พะยุงขณะขนออกจากป่าบ้านหนองบัวพัฒนาต. โคมประดิษฐ์ อ.น้ำยืน พบนายเพชรบูรณ์ สิมมารักษ์ อายุ 34 ปี นายสรชัย แสงมณี อายุ 28 ปี และนายคำพร แสงจันทร์ อายุ 25 ปี ราษฎรลาวจากแขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั่งมาในรถกระบะยี่ห้อมาสด้าสีดำ ทะเบียน บล2724 อุบลราชธานีด้านหลังบรรทุกไม้พะยุงแปรรูปกว้าง 25 เซนติเมตร ยาว 2 เมตร 11 แผ่น มูลค่าประมาณ 1 แสนบาทเศษนายเพชรบูรณ์สารภาพว่าได้รับการว่าจ้างจากนายทุนชาวเวียดนามที่อยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้มาลำเลียงไม้พะยุงซึ่งขบวนการลักลอบตัดไม้ชาวไทยตัดมากองรถออกมาย้ายออกไปทางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวราคาเที่ยวละ 1 หมื่นบาทโดยทำมาหลายครั้งแล้วจึงแจ้งข้อหาไม้หวงห้ามไว้ในครอบครองเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดและนำตัวส่งพนักงานสอบสวน สภ. น้ำยืนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 อ.เมือง จ.นครราชสีมา พล.ต.ต.พงษ์เดช พรหมมิจิตรผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา พร้อมด้วยตัวแทนเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทหารร่วมกันแถลงผลการจับกุมแก๊งตัดไม้พะยูนได้ผู้ต้องหา 3 รายเป็นชาวลาว 1 ราย อยู่แขวงบอลิคำไซประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพร้อมของกลางไม้พะยูนแปรรูปจำนวน 6 ท่อน ปริมาตรรวม 0.470 ลูกบาศก์เมตร รถยนต์ 2 คัน เงินสด 70,000 บาทซึ่งเป็นเงินที่ใช้ในการติดสินบนเจ้าพนักงาน และเงินสดจำนวน 380,000 บาทเป็นเงินที่เตรียมมาซื้อไม้พะยูน ทั้งนี้สืบเนื่องจากชุดจับกุมมีข้อมูลว่าจะมีกลุ่มนายทุนจากต่างจังหวัดเข้ามาซื้อไม้พะยูนที่บ้านซับเจริญ ต.โคกกระชาย อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา ผู้ต้องหารับสารภาพว่ามีนายทุนชาวเวียดนามชื่อ “เจ็อง” ติดต่อซื้อไม้พะยูนจากคนไทยในพื้นที่บ้านซับเจริญ ในราคา 70,000 บาทและให้นำไม้ไปส่งที่ จ.บึงกาฬ ชายแดนประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแต่มาถูกเจ้าหน้าที่จับได้ก่อน

ภาพที่ 3 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 อ.เมือง จ.นครราชสีมา รวบแก๊งลักลอบขนไม้พะยูนข้ามชาติ

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2557 นายวัชร สักดิ์เจริญ หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ช.ร.8 (หาดไคร้) เชียงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเชียงของ และทหารเรือหน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เชียงราย ร่วมแถลงการณ์ตรวจยึดไม้พะยูน 109 ท่อนปริมาตร 2.79 ลูกบาศก์เมตร มูลค่ากว่า 3 ล้านบาท นายวัชร กล่าวว่าแก๊งค้าไม้จะตัดจากฝั่งไทยส่งก่อนข้ามไปประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทำเอกสารเป็นสินค้าผ่านแดนกลับเข้ามาในประเทศ

ไทย ก่อนส่งลงเรือที่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อไปขายต่อไปที่ประเทศ
สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้

ภาพที่ 4 การสนธิกำลังร่วมตรวจยึดไม้พะยูนของเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ช.ร.8
(หาดไคร้) เชียงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเชียงของ และทหารเรือหน่วยเรือ
รักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เชียงราย

เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 พล.ต.ต.อภิชาติ เพชรประสิทธิ์ ผู้บังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมด้วยนายรังสฤษฎ์พัฒน์ทอง นายด่านศุลกากรช่องเม็ก และนายสุรเดช
อัคราช ผอ.การสำนักทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี ร่วมแถลงผลการเข้าทำการตรวจค้น
พื้นที่พักไม้รอการส่งออกต่างประเทศ ที่บริษัทจินดาอิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ตแอนด์ทรานสปอร์ต จำกัด
ในพื้นที่ ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี พบไม้พะยูนปะปน ไม้ประดู่หรือไม้
ชิงชัน อยู่นอกตู้คอนเทนเนอร์และยังอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ กว่า 5,000 ท่อน โดยนายประสงค์ ธิลา
ผู้จัดการบริษัท ให้การว่ามีนักธุรกิจค้าไม้ชาวจีนซึ่งเข้าไปทำไม้ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวขนส่งเข้ามา โดยจ้างคนเป็นผู้ขนส่งใส่ตู้คอนเทนเนอร์ไปลงที่ทำเรือแหลมฉบัง

ภาพที่ 5 การสนธิกำลังเข้าตรวจค้นบริษัทจินดาอิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ตแอนด์ทรานสปอร์ต จำกัด ของ ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ชุดการชั่งเม็ก และสำนักทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขา อุบลราชธานี

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2557 พล.ต.ผู้เกียรติ ศรีนาคา ผู้บัญชาการกองกำลังบูรพา สืบทราบว่ามีแก๊งค์ค้าไม้พะยูนข้ามชาติ ว่าจ้างชาวกัมพูชานับร้อยคน ลักลอบเข้ามาตัดไม้พะยูนบนเทือกเขาอุทยานแห่งชาติปางสีดา จึงประสานความร่วมมือกับ นายรุ่งศักดิ์ เทียงตรง หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษที่ 1 สำนักสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามที่ 1 (ภาคกลาง) กรมอุทยานฯ นำกำลังทหารสนธิกำลังร่วมกับ เจ้าหน้าที่ป้องกันรักษาป่าและเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา กว่า 100 นาย บุกขึ้นตรวจสอบบนเทือกเขาอุทยานแห่งชาติปางสีดา บริเวณทางขึ้นป่าคลองตาฉาย บ้านระเบาะหู กวาง ซึ่งเป็นทางขึ้นเขาและเข้าป่ารกทึบ พบแคมป์พักแรมของแก๊งมอดไม้ซึ่งใช้เต็นท์สีเขียวกางอยู่ตามใต้ต้นไม้ และยังพบเสื้อผ้ากับยุทธปัจจัยจำนวนมาก ซึ่งจากการตรวจสอบคาดว่า มีผู้พักอยู่ในแคมป์แห่งนี้ไม่ต่ำกว่า 150 คน นายรุ่งศักดิ์ เทียงตรง หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษที่ 1 สำนักสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามที่ 1 (ภาคกลาง) กรมอุทยานฯ กล่าวว่า จากการสืบสวนทราบว่าแก๊งมอดไม้รายนี้มีเกือบ 200 คน เป็นชาวเขมร มีนายทุนค้าไม้พะยูนชาวกัมพูชาว่าจ้างให้มาลักลอบตัดไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา เพื่อส่งต่อไปขายยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีการติดต่อขายไม้พะยูนให้กับนายทุนชาวจีนและชาวเวียดนาม ในราคาถึง 20 ล้านบาท และรับเงินมาแล้วบางส่วน ทำให้นายทุนชาวกัมพูชาต้องรีบส่งทีมมอดไม้เข้ามาลักลอบตัดไม้พะยูนเพื่อนำไปส่งให้นายทุนตามที่ตกลงกันไว้เป็นต้น

ภาพที่ 6 กองกำลังบูรพา ร่วมกับอุทยานปางสีดานำกำลังบุกขึ้นเขาล่าแก๊งตัดไม้พะยูนชาวกัมพูชา

จากกรณีตัวอย่างดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าขบวนการลักลอบตัดไม้พะยูน ที่ส่วนใหญ่ลักลอบนำไปขายยังต่างประเทศ ล้วนแล้วแต่ต้องมีผู้ร่วมกระทำความผิดมากกว่า 3 คนอย่างแน่นอน และมีผู้ร่วมกระทำความผิดอยู่ทั้งในและนอกประเทศไทย รวมทั้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยูนตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ล้วนแล้วแต่มีโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปซึ่งถือเป็นความผิดร้ายแรงตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556

ดังนั้น ด้วยลักษณะพฤติการณ์การกระทำความผิดดังกล่าวข้างต้น จึงครบองค์ประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 นอกจากนั้นกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่รัฐ อาทิ เจ้าหน้าที่สามารถเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม และให้อำนาจอัยการสูงสุดมีอำนาจให้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาบางรายทุกข้อกล่าวหาหรือบางข้อกล่าวหา หากผู้ต้องหาหรือนั้นให้ข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนด้วยความสมัครใจ เป็นต้น ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ใน บทที่ 3 ข้อ 3.3.2 ผู้วิจัยจึงเห็นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ไม่มีปัญหาในตัวเองและสามารถใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยูนได้ดี แต่ด้วยกฎหมายดังกล่าวเพิ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ซึ่งถือเป็นกฎหมายใหม่ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติ อำนาจพิเศษตามกฎหมาย และเข้าใจถึงหลักเกณฑ์การรวบรวม

พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีปัญหาด้านบุคลากรพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ไม่สามารถสอดส่องดูแลพื้นที่ได้ทั่วถึง ทำให้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องการ ไม้พะยุงกล้าบุกรุกพื้นที่ป่าและพื้นที่ดูแลพิเศษต่างๆ และหน่วยงานทั้งสอง มีปัญหาในเรื่องความซ้ำซ้อนในการทำงานเพราะมีภารกิจ หน้าที่ ในการดำเนินการคล้ายคลึงกันแยกเป็นสองหน่วยงาน แทนที่จะสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน ใช้ทรัพยากรต่างๆ ร่วมกัน ทั้งด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์และมีอำนาจตามกฎหมายหลายฉบับ กลับต้องมาพิจารณาว่าต้องใช้กฎหมายใด เป็นอำนาจของหน่วยงานใด และใครต้องดำเนินการ และปัญหาในเชิงพื้นที่ทำงาน เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ กับป่าอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบางพื้นที่ก็ทับซ้อนกัน แต่อยู่ภายใต้กฎหมายคนละฉบับ เจ้าหน้าที่ทำงานแล้วเกิดความสับสน รวมไปถึงความสับสนของประชาชน ที่เมื่อไปติดต่อราชการและมักจะสับสนคิดว่ากรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังเป็นกรมเดียวกัน ทำให้เสียเวลาในการติดต่อประสานงาน แม้กรมป่าไม้ดูแลด้านป่าเศรษฐกิจ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดูแลด้านอนุรักษ์และคุ้มครองแต่เมื่อมีการปฏิบัติงานจริงทั้งสองหน่วยงานมีภารกิจงานหลายอย่างซ้ำซ้อนกัน และเมื่อต้องร่วมดำเนินการ ทั้งสองหน่วยงาน ก็ต้องเสียเวลาในการขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานนั้นเพื่อให้ความเห็นชอบ ประชุมทำความเข้าใจร่วมกันทั้งในหน่วยงานของตนและหน่วยงานที่ต้องร่วมดำเนินการทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการและเกิดภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทั้งที่ทั้งสองหน่วยงานมีภารกิจและหน้าที่คล้ายคลึงกัน และพื้นที่ที่รับผิดชอบทับซ้อนกัน

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ผู้เขียนเห็นว่าพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้พ.ศ. 2499 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2517 พ.ศ. 2533 พ.ศ. 2542 และพ.ศ. 2546 นั้น ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไว้ชัดเจนเกี่ยวกับคุ้มครองรักษาป่าไม้อ่อนวัยและป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้อ่อนวัยดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้การปลูกฝังทัศนคติและความสำนึกในการคุ้มครองดูแลรักษาอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้นอกเหนือจากการประกอบธุรกิจป่าไม้เท่านั้น และปัจจุบันองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีพื้นที่สวนป่าประมาณ 1.12 ล้านไร่และมีที่ดินเอกสารสิทธิ์

3,257 ไร่ แสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และทุนพื้นที่ ในการพัฒนา อุตสาหกรรมป่าไม้ ซึ่งรวมถึงเพิ่มพื้นที่ป่าไม้พะยูงด้วย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ยังมีเพียงปัญหาในการบริหารจัดการภายในองค์กร อาทิเช่น บุคลากรมีทักษะด้านสวนป่าไม้เศรษฐกิจเป็นหลักขาด ทักษะด้านบริหารด้านการตลาด ขาดการดำเนินงานวิจัย งานสร้างสรรค์และต่อยอดภูมิปัญญาด้านการตลาด ทำให้ไม่ทราบข้อมูล เกี่ยวกับปริมาณความต้องการสินค้า และช่องทางการจำหน่ายสินค้า เป็นต้น ตามรายงานการวิเคราะห์สถานภาพและสภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ ขององค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ด้วยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ไม่มีประจำตาม ภูมิภาคหรือจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาด้านการติดต่อประสานงาน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับความผิด มูลฐาน และการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเอาผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และปัญหาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ป้องกันและปราบปรามฟอกเงินตลอดทั้งขั้นตอนที่ถูกต้องในปฏิบัติงาน อาทิ การรวบรวม พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่นำไปสู่การดำเนินคดีตามกฎหมายป้องกันและ ปราบปรามฟอกเงินระเบียบหลักเกณฑ์เข้าถึงข้อมูลทางการเงิน และขั้นตอนการรายงานข้อมูลต่อ สำนักงาน ปปง.

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

บทสรุป

จากสมมุติฐานของการศึกษาที่กำหนดปัญหามาตรการทางกฎหมายพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติป่าสงวน พ.ศ. 2507 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ใช้ในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง และยังคงขาดเอกภาพตลอดจนขาดสภาพบังคับที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ต้องการไม้พะยุงกล้าเสี่ยงที่จะกระทำผิดต่อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้สูง หรือเกือบใกล้เคียงกับการค้ายาเสพติด แต่โทษของการทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงเบาว่ามาดั่งที่ได้กล่าวถึงแล้วในบทก่อนและด้วยกระทำ ความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ที่ดูไม่เข่าขวัญสังคม บางครั้งทำให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ นิ่งเฉยหรือไม่กระตือรือร้นอย่างจริงจังที่จะปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ หรือหาเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ของวิกฤตการณ์การ ใกล้เคียงสูญพันธุ์ ของไม้พะยุงรวมทั้งมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังแบบถอนรากถอนโคนคือ สามารถนำนายทุนหรือผู้บงการการกระทำมาลงโทษให้ได้ทั้งที่อยู่ในและนอกประเทศทั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุงขาดความพร้อมหลายๆ ด้านทั้งในด้านบุคลากร ด้านอำนาจเข้าช้อนตามพื้นที่หรือกฎหมายที่ตนต้องรับผิดชอบ เกิดชะงักงัน ในการบังคับใช้กฎหมาย ขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานตามภารกิจคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้ พะยุง รวมทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติอื่น ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย องค์กร และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ให้ประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นทั้งยังควรมีมาตรการทางกฎหมายอื่นอาทิเช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 เป็นต้นช่วยในการสนับสนุนการปราบปรามการผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับไม้พะยุงอย่างจริงจัง เนื่องด้วยธุรกิจการค้าไม้พะยุงอย่างผิดกฎหมายนั้น เป็นธุรกิจที่มี ผลประโยชน์มหาศาลและมีความต้องการอย่างต่อเนื่องจากต่างประเทศ ทำให้ปัจจุบันการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง จึงเป็นขบวนการใหญ่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม มีการใช้อาวุธ สงครามตอบโต้การทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างไม่เกรงกลัวกฎหมายด้วยผลประโยชน์ที่มหาศาลและมีผู้กระทำความผิดหลายคนเชื่อมโยงกันเป็นลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 จึงเป็นเครื่องมือใหม่และสำคัญของรัฐ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง โดยจะทำให้ผู้กระทำความผิดขาดผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิดและสามารถนำกลุ่มผู้กระทำความผิดที่อยู่ทั้งในและนอกประเทศมาลงโทษได้อย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องด้วยมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาใช้ในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ได้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเท่าที่ควรเราจึงสามารถพบเห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงได้บ่อยครั้งหรือแทบทุกวันตามสื่อโทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ต่างๆ ว่ามีการบุกรุกลักลอบเข้าไปตัดไม้พะยุงในเขตพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ ทั้งที่เขตพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ มีทั้งเจ้าหน้าที่คอยดูแลและมีกฎหมายพิเศษ ไว้ใช้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แต่ก็ยังไม่สามารถหยุดยั้งการคุกคามไม้พะยุงได้ ด้วยเหตุที่ไม้พะยุงเป็นไม้เติบโตช้า มีการแพร่ขยายพันธุ์ต่ำ และเป็นไม้ที่ขึ้นเฉพาะถิ่นทำให้ไม้พะยุงจึงอยู่ในสถานการณ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุงโดยวิธีกำหนดชนิดพันธุ์ไม้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองไม้พะยุง ดังนี้

1. ควรกำหนดให้ไม้พะยุง เป็นไม้ประเภท ข. ไม้หวงห้ามพิเศษ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 6 คือ ให้ไม้พะยุงที่ขึ้นในป่า (ป่า หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน) เป็นไม้หายากหรือไม้ที่ควรสงวนซึ่งไม่อนุญาตให้ทำไม้ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตเป็นกรณีพิเศษ และกรณีต้องการทำไม้พะยุงที่ไม่ได้ขึ้นอยู่ในป่า การทำไม้ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่นเดียวกับการกำหนดให้ไม้สัก และไม้ยาง ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ที่กำหนดไม่ว่าไม้สัก ไม้ยาง ไม่ว่าขึ้นที่ใดในราชอาณาจักรให้เป็นไม้หวงห้าม

2. โทษสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มีอัตราโทษเบา เช่น ความผิดเกี่ยวกับการทำไม้หวงห้ามหรือทำอันตรายไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่า ตามตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 73 มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีและปรับไม่เกิน

50,000 บาทซึ่งปัจจุบันไม้พะยุง มีมูลค่าสูงมากซึ่งเมื่อเทียบกับโทษปรับแล้วถือว่าเล็กน้อยมาก ส่วนโทษจำคุกควรกำหนดโทษให้สูงขึ้น

3.กรณีที่น่าปรากฏพบเป็นการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรป่าไม้หรือเกี่ยวกับไม้พะยุง หรือต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484ควรกำหนดให้มีการรับโทษเพิ่มขึ้น ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ และแม้ความผิดครั้งก่อนหน้าโทษจำคุกจะไม่ได้รับการลงโทษจริงคือมีการให้ออการลงโทษจำคุกก็ไม่ใช่เหตุให้ไม่สามารถเพิ่มโทษได้ในพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

ข้อเสนอแนะด้านมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองไม้พะยุงโดยวิธีกำหนดเขตพื้นที่

1.พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ควรกำหนดเพิ่มโทษให้หนักขึ้นสำหรับความผิดที่กระทำต่อไม้พะยุง กล่าวคือ ปัจจุบันหากมีการกระทำอันตรายใดๆ ต่อไม้หรือไม้พะยุงที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาทตามมาตรา 14 ประกอบมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507ควรกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง ต้องรับโทษหนักขึ้นเช่นเดียวกับการกำหนดให้การกระทำความผิดต่อไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขาหรือไม้หวงห้ามประเภทข. ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 50,000 บาทตามมาตรา 31วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507และการกระทำอันตรายใดๆ ต่อไม้ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไม่ว่าจะเป็นการกระทำกับไม้ทั่วไป ไม้พะยุง หรือไม้หวงห้ามประเภทใดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ไม่ได้กำหนดให้ได้รับโทษแตกต่างกัน คือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 16 (2) ประกอบมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504หรือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 42 วรรคสอง ประกอบมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535ผู้เขียนเห็นว่าพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ควรกำหนดให้การทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงหรือไม้หวงห้าม ควรได้โทษเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่ามากกว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้ทั่วไป

2. กรณีมีเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มีส่วนร่วมใน

การกระทำความผิดควรได้รับโทษหนักขึ้น และเพื่อการป้องปรามแก่เจ้าหน้าที่ถึงโทษที่หนักขึ้น หากตนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกระทำความผิด

3. กรณีที่ปรากฏพบเป็นการกระทำความผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรป่าไม้หรือเกี่ยวกับไม้พะยุง หรือต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ควรกำหนดให้มีการรับโทษเพิ่มขึ้น ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ และแม้ความผิดครั้งก่อนหน้าโทษจำคุกจะไม่ได้รับการลงโทษจริงก็ถือเป็นการให้รอการลงโทษจำคุกก็ไม่เป็นเหตุให้ไม่สามารถเพิ่มโทษได้ในกฎหมายทั้งสามฉบับ

ข้อเสนอแนะด้านมาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ไม้พะยุง

พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องมีต้นไม้จำนวนเท่าใดหรือปลูกไม้หวงห้ามจำนวนเท่าใด หรือมีพื้นที่ปลูกต้นไม้เพื่อตัดเชิงพาณิชย์จำนวนเท่าใด จึงจะต้องขอขึ้นทะเบียนสวนป่าจะทำให้กรมป่าไม้สามารถทราบจำนวนที่แน่ชัดเกี่ยวกับปริมาณไม้หวงห้ามที่อยู่บนที่ดินของเอกชน เพื่อให้กรมป่าไม้สามารถวางมาตรการหรือกำหนดนโยบายได้อย่างเหมาะสมในการส่งเสริมองค์ความรู้การทำสวนป่า การตลาด และการพัฒนาวิจัย ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการอนุรักษ์ไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุง ได้ดีทีเดียว พร้อมทั้งยังสามารถวางมาตรการตรวจสอบแหล่งที่มาของไม้เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุงได้

ข้อเสนอแนะด้านมาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง

ด้วยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพิ่งกำหนดให้ ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ยึดถือหรือครอบครอง ทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 เพิ่มประกาศใช้ เมื่อวันที่วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2556 กฎหมายทั้งสองฉบับถือเป็นกฎหมายใหม่สำหรับใช้สนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไม้พะยุง เพื่อการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง จึงเห็นควรเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำความผิดอีกทางหนึ่ง ว่าความผิดที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือเกี่ยวกับไม้พะยุงนั้นปัจจุบันรัฐมีมาตรการทางกฎหมายใหม่ ที่ใช้ปราบปรามผู้กระทำความผิดและกฎหมายทั้งสองฉบับมีโทษค่อนข้างรุนแรงถือ

เป็นยาแรง สำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่พะยุงและสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติระดับท้องถิ่น ยังมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นผู้ใช้กฎหมายโดยตรงและส่วนใหญ่ เป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งยังเป็นผู้ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ จึงเห็นควรเร่งอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวและทักษะการรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์กฎหมายดังกล่าวแก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นหูเป็นตาแก่เจ้าหน้าที่และเพื่อตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาวิกฤตการณ์การใกล้สูญพันธุ์ของไม้พะยุง ซึ่งรัฐก็มีมาตรการกฎหมายกฎหมายที่เทียบขาดพร้อมใช้ลงโทษผู้กระทำความผิด

ข้อเสนอแนะด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและอนุรักษ์ไม้พะยุง

1. กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชควรยุบเป็นหน่วยงานเดียวกัน แม้กรมป่าไม้จะดูแลด้านป่าเศรษฐกิจ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะดูแลด้านอนุรักษ์และคุ้มครอง แต่เมื่อมีการปฏิบัติงานจริงทั้งสองหน่วยงานมีภารกิจงานหลายอย่างและมีพื้นที่ดูแลรับผิดชอบซ้ำซ้อนกัน ทำให้เกิดความสับสนของผู้ปฏิบัติงานว่าใครควรเป็นผู้ปฏิบัติ เพราะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ซึ่งการยุบทั้งสองหน่วยงานเข้าด้วยกันนั้นจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจหลากหลายมากขึ้นตามกฎหมายหลายฉบับที่ทั้งสองหน่วยงานรับผิดชอบอยู่ ทำให้สามารถเข้าจัดการแก้ไขปัญหาต่างได้ทันทั่วถึง และสามารถลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากร อาวุธ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้ยังลดปัญหาความสับสนของประชาชนผู้มาติดต่อราชการว่าต้องไปติดต่อหน่วยงานใด

2. กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชควรเพิ่มบุคลากรในระดับท้องถิ่น ภาคปฏิบัติในด้านการคุ้มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติหรือเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เป็นกรณีพิเศษในพื้นที่เสี่ยงว่า ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ดังกล่าวอาจถูกลักลอบทำลาย เอาไปเสีย มากกว่าปกติ หรือทรัพยากรธรรมชาติเฉพาะถิ่นบางอย่างเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ จากผลการกระทำของน้ำมือมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การบุกรุก ลักลอบ หรือเข้าไปแสวงหาประโยชน์จนเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

3. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ควรกำหนดนโยบายหรือพันธกิจของหน่วยงาน เกี่ยวกับเพิ่มจำนวนไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุงให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุ์ไม้ของไทย นอกเหนือจากแผนการทำไม้เพื่อป้อนอุตสาหกรรมไม้เพียงอย่างเดียว ด้วยจำนวนที่ดินที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลอยู่มีจำนวนมาก การทำสวนป่าไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุง จึงไม่น่ากระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และเมื่อปริมาณไม้ในสวนป่าไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุง มีจำนวนมากพอ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จึงทำการขาย ด้วยราคากลุ่มไม้หวงห้ามหรือไม้พะยุง มีราคาสูงจึงน่าส่งผลดีต่อการค้า ทั้งยังควรส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นทำสวนป่าไม้หวงห้าม

หรือไม้พะยูนแล้วองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับซื้อหรือเป็นผู้หาตลาดซึ่งถือเป็นช่องทางหนึ่ง
 ในอนุรักษ์ไม้หวงห้ามหรือไม้พะยูนให้มีปริมาณมากขึ้น นอกจากนี้ด้วยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
 ประสบปัญหาบุคลากรมีทักษะด้านสวนป่าไม้เศรษฐกิจเป็นลักษณะด้านบริหารด้าน
 การตลาด ขาดการดำเนินงานวิจัย งานสร้างสรรค์และต่อยอดภูมิปัญญาด้านการตลาด จึงควรจัด
 ฝึกอบรม สร้างทัศนคติ เพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหาร ด้านการตลาดและด้านงานวิจัยแก่บุคลากร
 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรและเพื่อผลกำไรที่มากขึ้น

4. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ควรมีสำนักงานย่อย
 ระดับจังหวัดหรือภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งความผิดมูล
 ฐานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ก่อนข้าง
 ควบคุมความผิดหลายประเภทซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทุกจังหวัดและล้วนแต่เป็นคดีมีเงินหรือทรัพย์สิน
 หมุนเวียนสูง สามารถสร้างความเสียหายให้แก่ประเทศได้อย่างมาก อาทิความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
 ทรัพยากรธรรมชาติการก่อการร้าย เป็นต้นหรือสำนักงาน ปปง. ควรมีการมอบหมายหรือแต่งตั้ง
 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่มีอยู่เดิมในระดับท้องถิ่น เช่น ตำรวจภูธรในระดับจังหวัด โดยอาจมีเจ้าหน้าที่
 ฝ่ายปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะพนักงานสอบสวนก็ได้ เพื่อรับผิดชอบคดี
 ในระดับจังหวัด ที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
 พ.ศ. 2542 หรือที่สำนักงาน ป.ป.ง. มอบหมาย เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ง. สามารถฝึกอบรมเจ้าหน้าที่
 ตรงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนการ
 ปฏิบัติงานต่างๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐานอาทิ การเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน รูปแบบการซ่อนเร้น
 อำพรางทางการเงินหรือทรัพย์สิน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่กลุ่มดังกล่าวเกิดความชำนาญและเกิด
 ทักษะในการทำงานสูงขึ้นสามารถใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 นอกจากนี้ สำนักงาน ปปง. ควรเร่งให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
 ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติงานทั่วไป แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับท้องถิ่น เช่น ตำรวจภูธร
 จังหวัดระดับหรืออำเภอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อมที่ประจำอยู่ในจังหวัด เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีความใกล้ชิดกับพื้นที่ที่มีการ
 กระทำความผิด ให้ทราบถึงกฎหมายดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการดำเนินการป้องกันและ
 ปราบปรามการฟอกเงินทั้งยังมีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์กฎหมายให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ถือเป็น
 เป็นการป้องปรามการกระทำความผิดอีกทางหนึ่งทั้งตัวเจ้าหน้าที่เองและแก่ประชาชนทั่วไป

บรรณานุกรม

- กรมการค้าต่างประเทศ. (2555). *ชี้แจงเกี่ยวกับกฎระเบียบการส่งออกไม้ไปต่างประเทศ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dft.go.th/%E0%B8%82%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%99/tabid/320/ctl/DetailUserContent/mid/668/contentID/3035/Default.aspx>
- กรมป่าไม้. (2557). *การขึ้นทะเบียนที่ดินสวนป่า*. เข้าถึงได้จาก http://www.forest.go.th/chiangrai_2/index.php?option=com_content&view=article&id=314&Itemid=422&lang=th
- กรมศุลกากร. (2551). *แถลงผลการจับกุมไม้พะยูนลักลอบส่งออก*. กรุงเทพฯ: กรมศุลกากร.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2556). *ความเป็นมา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dnp.go.th/>
- _____. (2557). *กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชตามอนุสัญญา (ไซเตส)*. เข้าถึงได้จาก <http://citesdnp.org/%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%B9%E0%B8%A5%E0%B8%99%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89.aspx>
- _____. (2557). *เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า*. เข้าถึงได้จาก http://www.dnp.go.th/wildlifednp/index.php?option=com_content&view=article&id
- _____. (2557). *ต้นไม้ที่น่าสนใจ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dnp.go.th/mfcd3/interesttrees.htm>
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2557). *การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กเสริมอนุสัญญาฯ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/14/40175.html>
- ชวลีพร บุตรโคตร. (2557). *พะยูนแชมป์ไม้ถูกตัด*. เข้าถึงได้จาก <http://tcijthai.com/tcijthainews/view.php?ids=3934>
- นลินี รุ่งเรืองศรี และทุเรียน ทาเจริญ. (2554). *พันธุ์กรรมของไม้พะยูน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์. (2549). *มาตรการทางกฎหมายในคุ้มครองและอนุรักษ์ป่าชายเลน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ. (2557). *เพราะไม้พะยุงปลูก*
นอกถิ่น. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaipost.net/sunday/270414/89565>
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2557). *พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วน
ราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้าม
ชาติ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *ระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วย การขึ้นทะเบียน การรับรอง การตี ตอก ประทับหรือ
แสดงการยกเลิกและการทำลายตราที่ใช้ในกิจการสวนป่า พ.ศ. 2535*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2557). *ระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วย การนำไม้ท่อน ไม้แปรรูป หรือสิ่งประดิษฐ์ฯ ที่ได้จาก
การทำสวนป่าเคลื่อนที่ พ.ศ. 2535*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2557). *เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า*.
เข้าถึงได้จาก <http://chm-thai.onep.go.th/chm/PA/Detail/wildlife.html>

- _____. (2557). *ป่าสงวนแห่งชาติ*. เข้าถึงได้จาก <http://chm-hai.onep.go.th/chm/PA/Detail/forest.html>
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2557). *อุทยานแห่งชาติ*. เข้าถึงได้จาก http://chm-thai.onep.go.th/chm/PA/Detail/Ntional_Park.html
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2557). *การติดตาม ทบทวน การบูรณาการการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542*. เข้าถึงได้จาก http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/AmloReport_56.pdf
- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2556). *ข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี*. เข้าถึงได้จาก http://www.cabinet.soc.go.th/soc/Program2-3.jsp?top_serl=217709&key_word=&owner_dep=%B7%CA&meet_date_dd=&meet_date_mm=&meet_date_yyyy=&doc_id1=&doc_id2=&meet_date_dd2=&meet_date_mm2=&meet_date_yyyy2=
- สุวิตร ใจทน. (2549). *มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปราบปรามองค์กรอาชญากรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. (2557). *นโยบายและกลยุทธ์การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ปี 2554 – 2558*. เข้าถึงได้จาก <http://www.fio.co.th/institution/human/download/human54-58.pdf>
- _____. (2557). *แผนกลยุทธ์ 2549-2553 การปรับโครงสร้างการดำเนินงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้*. เข้าถึงได้จาก <http://www.fio.co.th/budget/renovation.PPT>
- อรรถสิทธิ์ อุตสาหกิจ. (2548). *มาตรการทางกฎหมายในคุ้มครองและจัดการพันธุ์พืชไทยจากการนำไปใช้โดยมิชอบ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายฉัตร ฐานีการ
วัน เดือน ปีเกิด	16 มีนาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2548 – 2550	วิศวกรฝ่ายผลิต กลุ่มผลิตภัณฑ์ ม่านถุงลมนิรภัย บริษัท STB TEXTILE INDUSTRY CO., LTD (ชลบุรี)
พ.ศ. 2550 – 2552	ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกวิศวกรรมฝ่ายผลิต กลุ่มผลิตภัณฑ์ ม่านถุงลมนิรภัย บริษัท STB TEXTILE INDUSTRY CO., LTD (ชลบุรี)
พ.ศ. 2552 – 2555	หัวหน้าแผนกวิศวกรรมฝ่ายผลิต กลุ่มผลิตภัณฑ์ ม่านถุงลมนิรภัย บริษัท STB TEXTILE INDUSTRY CO., LTD (ชลบุรี)
พ.ศ. 2555 – 2556	หัวหน้าฝ่ายวิศวกรรมฝ่ายผลิต บริษัท STB TEXTILE INDUSTRY CO., LTD (ชลบุรี)
พ.ศ. 2556 – ปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริตปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545 – 2548	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมสิ่งทอ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2550 – 2553	นิติศาสตรบัณฑิต (นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2555 – 2557	นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน) มหาวิทยาลัยบูรพา